

ChatGPT: Artikel

Civilproces og retspleje

03
/ 26

AI:lab

Arbejd smartere med **AI**

**Bortvisning som reaktionsvalg
under usikkerhed.**

En civilprocesretlig analyse af bevisførelse
og bevisvurdering i bortvisningssager.

Bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed.

En civilprocesretlig analyse af bevisførelse og bevisvurdering i bortvisningssager.

af Anton Kraev Christensen

Advokat (L), Cand.merc.(jur.), Master i Konfliktmægling

1. Indledning

Bortvisning er ansættelsesrettens mest indgribende reaktion. Reaktionen afskærer den ansatte fra både arbejde og løn med øjeblikkelig virkning og forudsætter derfor et sikkert grundlag – retligt såvel som faktisk.

I praksis står bortvisningssager ofte og falder med bevisbilledet: om det påståede misligholdelsesforløb kan fastlægges med en sådan grad af sikkerhed, at bortvisning kan bære som reaktionsvalg, og om arbejdsgiverens reaktion er truffet og gennemført på et oplyst og dokumentérbart grundlag.

Denne artikel analyserer bevisførelse og bevisbedømmelse i bortvisningssager med et civilprocesretligt udgangspunkt: Hvilke mønstre kan identificeres i domstolens og de fagretlige fora's bevisvurdering, når bortvisning prøves som reaktionsvalg under faktisk usikkerhed?

Fremstillingen tager afsæt i en civilprocesretlig forståelse af bevisførelse og bevisbedømmelse. Udgangspunktet er retsplejelovens grundsætning om fri bevisbedømmelse, hvorefter retten på grundlag af det, der er passeret under forhandlingerne og bevisførelsen, afgør, hvilke faktiske omstændigheder der lægges til grund for sagens afgørelse.¹ Den fri bevisbedømmelse er imidlertid ikke ensbetydende med vilkårlighed. Tværtimod stiller den krav om efterprøvelig argumentation, om respekt for kontradiktionsprincippet og om opmærksomhed på beviskædens svage led – herunder navnlig spørgsmålet om, hvilke beviser der er de nærmeste og mest direkte, og hvad der følger, når disse beviser ikke føres eller ikke kan føres. Usikkerhed forstås i det følgende procesretligt som den bevisrisiko, der opstår, når et bærende faktumled ikke kan gøres efterprøveligt i processtoffet.

Den civilprocesretlige ramme kobles til en obligationsretlig parallel. Ansættelsesforholdet er et kontraktforhold, og bortvisning kan derfor analytisk belyses i lyset af ophævelseslæren: hvornår en kontrakt kan bringes til ophør som følge af væsentlig misligholdelse, og hvordan reaktionsvalg, proportionalitet og reklamation/passivitet indgår i vurderingen. Den obligationsretlige synsvinkel bidrager især til at skærpe forståelsen af tidsmomentet (kundskab, reaktion og passivitet) og til at tydeliggøre, hvordan faktisk usikkerhed kan påvirke vurderingen af, om det mest indgribende reaktionsmiddel overhovedet kan anvendes. Parallellen bruges som kontrolspejl for beviskædens struktur, ikke som påstand om identiske materielle betingelser.

Inspirationen til artiklens hovedspor er blandt andet hentet fra Faglig voldgift FV2025-1568 (kendelse af 12. december 2025). Kendelsen illustrerer, hvordan et bevisbillede kan svækkes afgørende, når de centrale direkte iagttagere ikke afgiver forklaring, og når der ikke foreligger en tilfredsstillende procesmæssig forklaring eller et reelt alternativ (for eksempel fjernforklaring). Under en sådan usikkerhed kan bortvisning fremstå som et reaktionsvalg, der ikke kan bære i bevismæssig henseende.³ Denne problemstilling – **bortvisning som reaktionsvalg under faktisk usikkerhed** – udgør en gennemgående analysekategori i artiklen.

Fremstillingen bygger på en systematisk gennemgang af 50 seneste offentliggjorte afgørelser om bortvisning på tværs af fora.

Materiale, metode, afgrænsning og analyseprincipper redegøres i kapitel 2 og i metodebilaget (Bilag A), mens de centrale, tværgående bevisretlige og obligationsretlige konsekvenser udledes i de efterfølgende kapitler.

¹ Faglig voldgift FV2025-1568 (tidl. FV2025-70), kendelse af 12.12.2025.

2. Materiale, metode og afgrænsning

2.1. Materialegrundlag og forumvalg

Artiklens empiriske grundlag består af 50 offentliggjorte afgørelser om bortvisning. Materialet dækker flere fora – de almindelige domstole (landsret og Højesteret), faglig voldgift, Arbejdsretten samt nævn – for at belyse, hvordan bevisførelse og bevisbedømmelse konkret praktiseres, når bortvisning prøves i forskellige procesmiljøer. Udvælgelsen har til formål at sikre transparens og efterprøvelighed – ikke statistisk repræsentativitet – og konklusionerne angår derfor mønstre i offentliggjorte begrundelser og bevisvurderinger.

Forumspredningen er metodisk begrundet. Dels er bortvisningssager i praksis fordelt på flere fora afhængigt af ansættelsesretligt regime og tvistløsningsspor. Dels er de fagretlige fora procesretligt ikke "fremmede systemer", men hviler i det processuelle udgangspunkt på principper, der i vidt omfang svarer til retsplejelovens grundmodel for forhandling og bevisførelse: for Arbejdsretten følger dette af arbejdsretslovens § 17, og for faglig voldgift af arbejdsretslovens § 29, dog med de tilpasninger, der følger af forum, aftalegrundlag og praksis.

Det fælles udgangspunkt muliggør en civilprocesretlig sammenligning af beviskæder, bevismidler og usikkerhedshåndtering på tværs af fora, samtidig med at analysen respekterer forskelle i begrundelsesform, offentliggørelse og procedure.

En oversigt over samtlige 50 afgørelser med instans, dato, sagsnummer og en kort standardiseret kort analyse findes i Bilag B.

2.2. Afgrænsning: "rene" bortvisningssager og udfaldsbegrebet

Materialet er afgrænset til "rene" bortvisningssager forstået således, at datasættet ikke er designet til at belyse særregimer med særlige bevisregler eller bevisbyrdeforskydninger (for eksempel sager om forskelsbehandling, ligebehandling eller seksuel chikane, hvor der kan være særlige bevisbyrde-regler). Afgrænsningen er truffet for at isolere den civilprocesretlige kerne: hvordan bevisførelse og bevisbedømmelse fungerer ved prøvelse af bortvisning, når sagens afgørelse i udgangspunktet beror på almindelige bevisprincipper og en konkret vurdering af misligholdelsens karakter og reaktionsvalgets berettigelse.

2.3. Kodningsdesign og analytisk fremgangsmåde

Afgørelserne er behandlet efter en ensartet kodningsmanual og et fast kodningsark. Kodningsdesignet består af et sæt strukturerede felter, der gør det muligt at sammenligne afgørelser på tværs af fora efter de samme parametre.

Bilag C oplister samtlige felter (70) med kort kodningsvejledning pr. felt; felterne er organiseret i seks hovedblokke: (1) identifikation og metadata, (2) ansættelsesramme, (3) tidslinje og reaktionsvalg, (4) misligholdelsestype og vurderingstemaer (herunder proportionalitet samt reklamation/passivitet), (5) bevisprofil og bevismidler (dokumenter, vidner, digitale spor og eventuelt sagkyndig oplysning), og (6) udfald og retsfølger.

Kodningen er tilrettelagt for at understøtte artiklens centrale analysekategorier: beviskædens opbygning og brud (hvilke led bærer, og hvor svigter den), bevismidlernes indbyrdes relation (dokumenter-vidner-digitale spor), samt bortvisning som reaktionsvalg under faktisk usikkerhed. Reklamation og passivitet behandles dobbeltsidigt: dels som et selvstændigt retligt tema (reaktionsfortabelse og betydningen af reaktionshurtighed), dels som et bevismoment (hvad tidsforløb og efterfølgende adfærd gør ved bevisbilledets plausibilitet).

Analysen gennemføres ikke som statistik, men som struktureret komparation: hver afgørelse læses i sin helhed, kodes efter de samme felter og holdes derefter op mod mønstre på tværs.

Resultatet er en systematiseret, tværgående argumentation om (a) hvilke beviskæder der i praksis fremstår robuste, (b) hvilke svagheder der typisk bliver udslagsgivende, og (c) hvordan usikkerhed placeres og omsættes til proces- og reaktionskonsekvenser.

2.4. Brug af specialtilpasset GPT-løsning og manuel validering

Kodningsarbejdet er gennemført i to trin. Først er der anvendt en specialtilpasset GPT-baseret tekstanalyseløsning (en "CustomGPT") til struktureret udtrækning af oplysninger fra hver afgørelse. Løsningen anvendes alene som ekstraktions- og struktureringsværktøj; alle retlige udsagn og henvisninger er efterfølgende manuelt kontrolleret, og der indføres ingen retskilder, som ikke kan spores i materialet. Løsningen har fungeret som et avanceret læse- og udtrækningsværktøj: teksten identificeres, relevante passager udpeges, og oplysninger indsættes i kodningsfelter efter kodemanualen. Løsningen har været instrueret i ikke at

udfylde felter ved gæt; hvor afgørelsen ikke indeholder oplysningen, kodes feltet som "UK" (ukendt/ikke oplyst). Brug af "UK" er dermed ikke en fejl, men et bevidst metodisk værn mod efterrationalisering og overdreven præcision.

Dernæst er alle 50 afgørelser gennemgået manuelt og valideret fuldt ud. Valideringen har fulgt en fast kontrolrækkefølge: identifikation (dato, instans, sagsnummer), tidslinje (hændelse-kundskab-reaktion), misligholdelseskategori og reklamation/passivitet, bevisprofil (dokumenter/vidner/digitale spor) samt udfald. Ved komprimerede stadfæstelser er den gengivne underinstansdom inddraget i det omfang, den fremgår af landsrettens gengivelse, netop for at undgå fejlkodning af udfald og begrundelsesbærende bevismomenter.

Den samlede metode – herunder valideringsgreb, udledningsspor og kvalitetssikringspunkter – er udfoldet i Bilag A, mens Bilag B og C gør datasættet og kodningsapparatet efterprøveligt.

2.5. Metodiske begrænsninger og efterprøvelighed

Tre metodiske begrænsninger bør fremhæves.

For det første varierer afgørelsernes begrundelsesdybde betydeligt, især på tværs af fora og offentliggørelsesformer. Nogle afgørelser gengiver et udførligt faktum- og bevisbillede; andre konstaterer resultatet i komprimeret form.

For det andet kan anonymisering reducere efterprøveligheden af enkelte faktumled (fx præcis tidslinje eller rollefordeling).

For det tredje er der – uanset instruks og kvalitet – en risiko for, at en tekstanalyseløsning overser eller misforstår oplysninger; denne risiko er imødegået ved fuld manuel validering, men bør nævnes eksplicit som en generel metodisk præmis.

Artiklens konklusioner knytter sig derfor til det, der med sikkerhed kan udledes af de offentliggjorte afgørelser: retternes og opmændenes begrundelser, deres håndtering af bevisbilledets svagheder og styrker, og den måde faktisk usikkerhed omsættes til udfald og retsfølger. Hvor materialet ikke kan bære et sikkert tværgående udsagn, markeres det som en begrænsning – enten ved "UK" (ukendt/ikke oplyst) i kodningen eller ved en udtrykkelig forbeholdenhed i analysen.

3. Faglig voldgift FV2025-1568: faktum, bevisførelse og bevisbedømmelse

Kendelsen i Faglig voldgift FV2025-1568 er metodisk velegnet som "ledende sag", fordi den med usædvanlig klarhed synliggør tre centrale mekanismer i bortvisningssager:

For det første, at bevistemaet typisk koncentrerer sig om få, tidsmæssigt snævre hændelser.

For det andet, at beviskæden kan bryde, når de nærmeste bevismidler – navnlig forklaringer fra direkte iagttagere – ikke føres.

For det tredje, at faktisk usikkerhed kan "smite" af på reaktionsvurderingen, således at bortvisning falder, selv om der kan lægges kritisable forhold til grund.

I kendelsen anonymiseres flere centrale personer. Af hensyn til læsbarhed omtales disse konsekvent som **den bortviste (A)** og **medarbejder 1-3**.

3.1. Sagens ramme, påstande og procesforløb

Sagen angik to hovedspørgsmål: (i) hvilket varsel en kommune kunne iagttage ved en væsentlig stillingsændring for A, og (ii) om kommunen var berettiget til at bortvise A som følge af påståede krænkelse over for to medarbejdere. Påstandene var tredelte: en anerkendelsespåstand om varsel efter MED-aftalen samt to beløbspåstande om lønkrav og godtgørelse.

Det bevisretligt centrale ligger i bortvisningssporet. Kendelsen illustrerer et typisk træk ved bortvisningssager: Den interne sagsbehandling producerer dokumenter, som senere bliver til hovedbeviser (indberetninger, notater, partshøringer, referater), mens selve hændelserne kan være kortvarige og fortolkningsfølsomme.

I denne sag indgår bl.a. beskrivelser i kommunens interne system (SafetyNet), tjenstlig samtale, partshøringer og bortvisningsbrev i bevismaterialet.

3.2. Bevisførelsen: dokumentlaget og forklaringslaget

Bevisførelsen havde to lag. Det første lag bestod af den samtidige dokumentation, herunder indberetninger og efterfølgende redegørelser om hændelserne. Det andet lag bestod af forklaringer for voldgiftsretten, hvor A og flere ledelses- og HR-personer afgav forklaring.

Det afgørende procesmæssige særtræk var, at medarbejder 1 og medarbejder 2 – de to centrale direkte iagttagere i den episode, der blev gjort bærende for bortvisningen – ikke afgav forklaring. Opmanden behandler dette som et selvstændigt, udslagsgivende bevisproblem og knytter det endda til spørgsmålet, om alternative forklaringsformer (f.eks. digital forklaring) kunne have været overvejet.²

3.3. Opmandens generelle bemærkninger om sagsoplysning og forklaringskvalitet

Inden den konkrete bevisbedømmelse markerer opmanden to generelle punkter, som er procesretligt interessante.

For det første afviser opmanden, at der forelå notatfejl, som i sig selv kunne begrunde ugyldighed. For det andet afviser opmanden, at A havde afgivet "skiftende forklaringer" af betydning. Samtidig indsættes et krav om oplysningsintensitet: ved den tjenstlige samtale kunne kommunen – særligt ved episoden med medarbejder 1 – selv have været mere grundig i sagsoplysningen, bl.a. fordi A mødte uden bisidder:

"Jeg bemærker også, at A efter min opfattelse ikke, som anført af KL, har afgivet skiftende forklaringer på en måde, som kan tillægges betydning. Det kan herunder ikke anses for påfaldende, at A ved den tjenstlige samtale var i tvivl om de relevante datoer. Med hensyn til det nærmere forløb af de to episoder – særligt episoden med J- kunne Kommune 1 under den tjenstlige samtale selv have været mere grundig i sin sagsoplysning, bl.a. i lyset af, at A mødte uden bisidder."

Bemærkningen fungerer som en retssikkerhedsmarkør: jo mere indgribende reaktion, desto større forventning om kontrolleret og dokumentérbar oplysning af faktum, navnlig når den ansatte står uden støtte under den indledende forklaringsafgivelse.

3.4. Episoden med medarbejder 1: vidnefravær, kort hændelse og "væsentlig usikkerhed"

Kendelsens første bevismæssige kerne knytter sig til episoden med medarbejder 1. Tvisten angik, hvad A faktisk gjorde og sagde i en meget kort situation: var der tale om en krænkende gestus (som kommunen gjorde gældende), eller en plausibel alternativ forklaring (som A gjorde gældende, bl.a. at han rettede på bukselinningen).

Opmanden fremhæver, at hverken medarbejder 1 eller medarbejder 2 afgav forklaring. For medarbejder 1 forelå der en lægeerklæring om, at fysisk fremmøde ikke blev anbefalet, men opmanden noterer udtrykkeligt, at det ikke fremgår, om det f.eks. har været overvejet at afgive forklaring digitalt. For medarbejder 2 gengives en begrundelse om manglende formål, som opmanden finder utilstrækkelig uden nærmere forklaring.³

Disse forhold kobles direkte til hændelsens karakter: episoden antages at have udspillet sig over få sekunder, og opmanden understreger, at der ikke kan ses bort fra muligheden af misforståelse, hvilket "kunne have været belyst ved mere udførlige forklaringer" fra de centrale vidner. På den baggrund drages den afgørende beviskonsekvens:

"Under de anførte omstændigheder finder jeg, at der foreligger så væsentlig usikkerhed om hændelsesforløbet, at As forklaring må lægges til grund. Der er derfor ikke grundlag for bortvisning eller opsigelse."

Opmanden præciserer endvidere – i en bemærkning, der næsten fungerer som en "bevisretlig lærebogssætning" – at udfaldet netop beror på bevisbedømmelse, og tilføjer:

"Som det fremgår, er der tale om en bevisvurdering. Jeg bemærker for en ordens skyld, at der, såfremt [medarbejder 1s] og [medarbejder 2s] beskrivelser havde kunnet lægges til grund, ville have været klart grundlag for bortvisning."

Dermed synliggøres med sjælden klarhed, at bortvisningen ikke "falder på normen", men på beviskædens brud: når de nærmeste og mest direkte beviser ikke føres, og hændelsen er kort og fortolkningsfølsom, tipper usikkerheden til fordel for A.

² Faglig voldgift FV2025-1568 (tidl. FV2025-70), kendelse af 12.12.2025, pkt. 8.3.2.

³ Faglig voldgift FV2025-1568 (tidl. FV2025-70), kendelse af 12.12.2025, pkt. 8.3.2 ("overvejet at afgive forklaring digitalt").

3.5. Episoden med medarbejder 2 og medarbejder 3: "grov tjenesteforseelse", men ikke bortvisningsgrund

Den anden episode angår A's ledelsesreaktion på en hændelse, hvor medarbejder 3 berørte medarbejder 2 på en måde, opmanden kvalificerer som alvorlig. Opmanden lægger efter de (i det væsentlige) samstemmende forklaringer til grund, at medarbejder 3 bevidst berørte medarbejder 2's bagdel, at A - der have ledelsesansvar for medarbejder 3 - overværede episoden, og at A påtalte forholdet - men at påtalen skete hurtigt, formløst og afdæmpet.

Det retlige og bevismæssige snit er her præcist: Opmanden accepterer et kritisk faktum- og kvalifikationsniveau, men afviser, at springet til bortvisning kan tages på dette grundlag. Opmanden udtaler:

"Jeg finder, at [medarbejder 3s] adfærd ... må anses for en grov tjenesteforseelse. På den baggrund ... var [A's] påtale ... klart utilstrækkelig."

Alligevel fastslås, at episoden hverken kan begrunde bortvisning eller opsigelse, og opmanden angiver - med en proportionalitetsbegrundelse bundet til de konkrete omstændigheder - at arbejdsgiverens reaktion burde have været en mildere tjenstlig reaktion:

"Efter min opfattelse kunne episoden imidlertid ikke give grundlag for bortvisning af A, og heller ikke for opsigelse. Jeg lægger navnlig vægt på, at A ikke tidligere har modtaget tjenstlig påtale, at han ikke havde nogen skyld i, at episoden opstod, og at han ikke forholdt sig passiv, men på stedet reagerede (dog som anført klart utilstrækkeligt). Jeg lægger også vægt på, at det ikke kan antages, at A var nærmere instrueret i, hvordan han skulle reagere i tilfælde som det foreliggende. Jeg finder, at Kommune 1 i stedet burde have ikendt A f.eks. en tjenstlig advarsel."

Opmanden tilføjer endvidere en processtrategisk vigtig bemærkning: det er ikke klart, om kommunen selv ville have bortvist eller opsagt A alene på grundlag af episoden.

Bemærkningen peger frem mod et generelt tema i bortvisningssager med flere hændelser: arbejdsgivers bevis- og påstandsmæssige position bør kunne håndtere, at et led i kæden falder bort.

3.6. Resultat og dets bevisretlige betydning

I afsluttende præmisser lægges det til grund, at bortvisningen ikke kan opretholdes.

Opmanden fastslår bl.a., at A - under de foreliggende overenskomst- og ansættelsesretlige rammer - var berettiget til løn i opsigelsesperioden samt godtgørelse. Beløbene fastsættes til 387.742,62 kr. og 150.000 kr., i alt 537.742,62 kr. med procesrente fra 15. maj 2023.

Det metodisk bærende er imidlertid præmisstrukturen: Kendelsen adskiller

- (i) fastlæggelse af faktum,
- (ii) kvalifikation af misligholdelsen og
- (iii) vurdering af reaktionsvalg.

Episoden med medarbejder 1 falder på faktumleddet (bevisusikkerhed ved vidnefravær); episoden med medarbejder 2/3 falder på reaktionsleddet (proportionalitet). Netop denne todeling er central for artiklens senere tværgående analyser af bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed.

4. Civilprocesretlig ramme for bevisførelse og bevisbedømmelse

Dette kapitel udskiller de civilprocesretlige mekanismer, som i praksis er udslagsgivende i bortvisningssager. Fremstillingen sigter ikke mod en almindelig gennemgang af civilprocessen, men mod at identificere den procesretlige "bæreevneprøve", som beviskæder i bortvisningssager typisk underkastes: Hvad bliver overhovedet processtof, hvad kan føres som bevis, og hvilke usikkerheder kan - eller kan ikke - udfyldes ved rettens frie bevisbedømmelse (se kapitel 3.4-3.5 om FV2025-1568)?

4.1. Forhandlingsprincippet som ramme for bevistema og beviskæde

Bevisførelse og bevisbedømmelse må forstås på baggrund af forhandlingsprincippet.

Retsplejelovens § 338 udtrykker det grundlæggende udgangspunkt: Retten kan ikke tilkende en part mere end påstået og kan som udgangspunkt kun tage hensyn til anbringender, som parten har gjort gældende – med undtagelse af forhold, som ikke kan frafaldes.

Den procesretlige konsekvens er mere vidtgående end den ofte fremstilles i ansættelsesretlig sammenhæng: Retten kan ikke af egen drift "reparere" et bevisbillede ved at omskrive misligholdelsesgrundlaget, omformulere bevistemaet eller indbygge et alternativt faktumforløb, som parterne ikke har bragt ind i processen. Det gælder uanset, at retten i praksis kan udøve materiel procesledelse og stille afklarende spørgsmål (nedenfor i afsnit 4.3).

Denne partsstyring er en vigtig forudsætning for beviskædetænkningen. En beviskæde er ikke et abstrakt ideal, men en procesretlig konstruktion: Et udsagn om, hvordan den part, der påberåber sig bortvisningsbærende faktum, faktisk får de nødvendige led ind i processtoffet på en måde, der kan underkastes kontradiktion og efterprøvelse.

4.2. Relevans og afskæring: retsplejelovens § 341 som bevisøkonomisk filter

Retsplejelovens § 341 fastlægger et centralt filter: "Bevisførelse, der skønnes at være uden betydning for sagen, kan ikke finde sted."⁴ Bestemmelsen er retspolitisk neutral i sin form, men praktisk tung. Den forudsætter, at retten (i et vist omfang) kan overskue, hvad der i den konkrete tvist kan bære en bevisbedømmelse.

I bortvisningssager, hvor faktum ofte udspiller sig i korte hændelser, og hvor tidslinjen (kundskab-undersøgelse-reaktion) kan være dispositiv, vil betydningsbedømmelsen sjældent være trivial. Derfor er den mest karakteristiske praksis ikke tidlig og aggressiv afskæring, men en senere "hård vægtning": Beviser tillades ført, men tillægges ringe vægt, når deres ophav, form eller efterprøvelighed ikke kan bære de slutninger, parten ønsker (se afsnit 4.4).

Dette er vigtigt for forståelsen af bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed. § 341 reducerer ikke usikkerhed i sig selv; bestemmelsen regulerer alene, hvad der kan føres som bevis. Usikkerheden håndteres først fuldt ud ved § 344's frie bevisbedømmelse.

4.3. Processtof, bevisførelse og rettens (begrænsede) oplysningsgreb: §§ 339 og 340

Retsplejelovens § 340 og § 344 forankrer bevisbedømmelsen i hovedforhandlingen og det processtof, der faktisk tilvejebringes. Som fremhævet i litteraturen er hovedpointen, at vægtningen af beviser principielt sker under domsforhandlingen – i lyset af det samlede processtof – snarere end som en abstrakt forhåndsvurdering.⁵ Det er i samme spor, at retsplejelovens § 339, stk. 3, giver retten mulighed for at opfordre en part til at fremlægge dokumenter eller tilvejebringe syn og skøn.

Det er afgørende at holde fast i, hvad dette ikke er: Der er ikke tale om et generelt undersøgelsesprincip. Forhandlingsprincippet er, som Zahle formulerer det, "først og fremmest en negation af et undersøgelsesprincip".⁶ Retten kan proceslede, men kan ikke omdanne en bortvisningssag til en selvstændigt oplyst undersøgelsessag. Det gør det metodisk misvisende at forklare udfald i bortvisningssager med, at "retten burde have undersøgt mere"; det relevante spørgsmål er, om den part, der bærer risikoen for et bestemt faktumled, har gjort bevisleddet procesegnet.

Netop dette forklarer den skarpe pointe i FV2025-1568: Når centrale direkte vidner ikke føres, og det ikke dokumenteres, at fjernforklaring er overvejet, står retten tilbage med et hul, som bevisordningen ikke tillader at udfylde ved antagelser (se kapitel 3.4).

4.4. Fri bevisbedømmelse som efterprøvelighedskrav: retsplejelovens § 344

Retsplejelovens § 344, stk. 1, formulerer den frie bevisbedømmelses kerne:

⁴ Retsplejelovens § 341, citeret og behandlet i Parternes adgang til sagkyndig oplysning af civile sager, afsnit 2.2.1.2.

⁵ Parternes adgang til sagkyndig oplysning af civile sager, afsnit 2.2.1.3, om samspillet mellem retsplejelovens § 340 og § 344 samt betydningen for rettens vægtning.

⁶ Henrik Zahle, Om det juridiske bevis (1976), s. 688 ff., om forhandlingsprincippet som negation af undersøgelsesprincippet og om tematisering/påberåbelse.

“Retten afgør på grundlag af det, der er passeret under hovedforhandlingen, hvilke faktiske omstændigheder der skal anses for sande eller beviste.”

To forhold følger heraf og har særlig betydning i bortvisningssager.

For det første er fri bevisbedømmelse ikke lig med vilkårlighed. Den “frihed”, § 344 etablerer, er et fravær af lovbundne bevisregler, men samtidig et krav om, at rettens faktumfastlæggelse må være forankret i efterprøveligt processtof. Hvor centrale led i en beviskæde ikke kan efterprøves (for eksempel fordi ophavs personer ikke kan afhøres, eller fordi et dokument ikke er transparent i tilblivelse og forudsætninger), vil § 344 typisk omsættes til vægttab – ikke til spekulativ udfyldning.

For det andet gør § 344 bevisbyrden praktisk synlig som usikkerhedsplacering. Når retten i sin begrundelse anvender formuleringer som “ikke godtgjort” eller “ikke bevist”, er det i realiteten en markering af, at usikkerheden falder tilbage på den part, der havde bevisbyrden for et bestemt faktumled. Dette er ikke udtryk for et særskilt lovfastsat beviskrav, men for usikkerhedsplacering under fri bevisbedømmelse. Dette ses klart i Vestre Landsrets dom af 8. september 2025, hvor landsretten – efter en samlet vurdering – udtrykkeligt konkluderer: “Det var ikke godtgjort, at [arbejdsgiveren] ...”.⁷

Formuleringen er civilprocesretligt præcis: Den siger ikke, at modpartens version er “bevist”, men at den bevisbyrdebærende part ikke har løftet sin oplysnings- og bevisskabelsesopgave til det niveau, bortvisningsreaktionen forudsætter.

Hermed bliver sammenhængen til kapitel 3 tydelig: I FV2025-1568 udtrykkes det samme fænomen med ordene “så væsentlig usikkerhed ... at A’s forklaring må lægges til grund”. Når usikkerheden er væsentlig, og “bedste bevis” ikke er bragt ind, kan § 344’s frie bevisbedømmelse ikke bære bortvisningsbærende slutninger.

4.5. Vidnebevis, “bedste bevis” og fjernforklaring som procesegnethed

Vidnebeviset er i mange bortvisningssager – navnlig ved korte hændelser – det bevismiddel, der kan lukke eller åbne beviskæden. Civilprocessen rummer samtidig mekanismer, der kan gøre vidnebevis procesegnet, også hvor fysisk fremmøde er vanskeligt. Retsplejelovens § 174 giver retten adgang til at bestemme, at forklaring kan afgives ved anvendelse af telekommunikation, når det findes hensigtsmæssigt. Retsplejelovens § 192 fastlægger tilsvarende betingelser for telekommunikation med billede. Litteraturen fremhæver netop, at sådanne forklaringsformer kan være relevante, hvor vidner er sårbare, befinder sig langt fra retten, eller hvor hensynet til en forsvarlig og koncentreret proces taler herfor.⁸

Dette kaster et skarpt lys over beviskædebruddet i FV2025-1568: Fraværet af de direkte vidner var ikke alene et faktisk forhold, men et procesegnethedsproblem, som ikke blev håndteret ved brug af de forklaringsformer, civilprocessen (og i overensstemmelse hermed de fagretlige fora) kan rumme. Når den bevisbyrdebærende part ikke bringer det nærmeste bevis ind – eller i hvert fald dokumenterer et seriøst forsøg herpå – vil § 344 typisk omsætte dette til “væsentlig usikkerhed”, og usikkerheden placeres derefter.

5. Beviskæden i bortvisningssager: led, brud og usikkerhedsplacering

Det civilprocesretlige udgangspunkt (kapitel 4) gør det muligt at beskrive bortvisningssager med et forholdsvis stabilt analytisk begreb: **beviskæden**. Udtrykket kan forstås som en sammenhængende række af **bevisfakta**, der – hvis de kan lægges til grund – bærer slutningen til **retsfaktum** (den hændelse og den adfærd, der påberåbes som misligholdelse) og videre til **reaktionsvurderingen**. Zahle fremhæver netop, at sandsynlighedsbedømmelsen for retsfaktum “beror på en bedømmelse af forholdet mellem de enkelte bevisfakta i beviskæden”.⁹ Det er et præcist udgangspunkt for bortvisningssager, fordi reaktionen som regel hviler på et begrænset antal faktiske hændelser, hvor ét svagt led kan være udslagsgivende.

Gennemgang af de seneste 50 afgørelser om bortvisning viser samtidig, at bortvisningssager sjældent falder på ét enkelt “bevis”. De falder typisk på **brud i kæden**: fravær af nærmeste bevis, uklar oprindelse for centrale dokumenter, ufuldstændig tidslinje eller en reaktionsretlig afskæring, der gør det processuelt irrelevant, om misligholdelsen i sig selv kunne have været bortvisningsbærende.

⁷ Vestre Landsrets dom af 08.09.2025 (BS-139682024-VLR), præmisser (formuleringen “Det var ikke godtgjort”).

⁸ Katja Høegh Brandt, “Videoafhøring af vidner i civile sager”, U 2019B.168, om retsplejelovens regler og de procesretlige hensyn ved fjernforklaring.

⁹ Henrik Zahle, Om det juridiske bevis (1976), s. 240, om “bevisfakta i beviskæden” og sandsynlighedsbedømmelse.

Dette kapitel opstiller derfor en model for beviskædens typiske led og de mest karakteristiske brudformer.

5.1. Kædens grundled: hændelse, kundskab, reaktion, kvalifikation og konsekvens

I bortvisningssager kan beviskæden ofte beskrives i fem led.

For det første **hændelsesleddet**: hvad skete der konkret (ord, handlinger, tid, sted, relationer)? Dette led er ofte fortolkningsfølsomt, navnlig ved korte hændelser (jf. kapitel 3.4).

For det andet **kundskabs- og tidsleddet**: hvornår fik arbejdsgiver faktisk kendskab til forholdet, og hvad blev gjort herefter? Dette led er afgørende både som bevismoment (hvad var kendt hvornår) og som reaktionsretligt moment (reklamation/passivitet).

For det tredje **reaktionsleddet**: hvilke undersøgelser, høringer og vurderinger blev gennemført, før bortvisning blev valgt? Her opstår ofte et "procespor", hvor sagens interne dokumenter senere bliver centrale beviser.

For det fjerde **kvalifikationsleddet**: kan det fastlagte faktum kvalificeres som væsentlig/grov misligholdelse (og i givet fald på hvilket grundlag)?

For det femte **konsekvensleddet**: kan bortvisning – som den tungeste reaktion – bære proportionalitetsmæssigt og reaktionsretligt, og hvilke retsfølger udløses ved uberettiget bortvisning?

Modellen har en civilprocesretlig pointe: Hvis et led ikke kan fastlægges på et efterprøveligt grundlag, kan de efterfølgende led ikke "redde" udfaldet. Netop derfor får bevisusikkerhed praktisk betydning som **usikkerhedsplacering** (kapitel 4.4).

Et 'beviskædebrud' betegner i artiklen den situation, hvor et nødvendigt faktumled ikke kan dokumenteres eller forklares på en procesegnet måde, så udfaldet styres af, hvor bevisrisikoen placeres.

5.2. Brudtype 1: "nærmeste bevis" føres ikke - usikkerhed tipper kæden

Den mest markante brudform i materialet opstår, når den påberåbte misligholdelse hviler på en kort hændelse, og **de direkte iagttagere ikke afgiver forklaring**. Bruddet er tydeligt i Faglig voldgift FV2025-1568 (kapitel 3), hvor opmanden udtrykkeligt lægger vægt på, at de centrale vidner ikke forklarede, og at alternative forklaringsformer ikke fremstod afklaret. Under den deraf følgende "væsentlige usikkerhed" måtte den bortvistes forklaring lægges til grund, og bortvisningen kunne ikke opretholdes.¹⁰

Samme mekanisme ses i komprimeret form i Østre Landsrets dom af 23. juni 2025, hvor landsretten udtaler, at **arbejdsgiveren "bar den bevismæssige risiko for usikkerheden"** om et centralt hændelsesforløb, og at medarbejderen derfor måtte anses for uberettiget bortvist.¹¹ Formuleringen er civilprocesretligt præcis: udfaldet hviler ikke nødvendigvis på, at modpartens version er positivt bevist, men på at den bevisbyrdebærende part må bære konsekvensen af uløst usikkerhed.

Det bevisretligt karakteristiske er således ikke "vidnebevis" som sådan, men spørgsmålet om **procesegnethed**: om det nærmeste bevis bringes ind på en måde, der kan underkastes kontradiktion, og om fravær forklares og håndteres (jf. retsplejelovens regler om fjernforklaring, kapitel 4.5).

5.3. Brudtype 2: dokumentkæden svigter - proveniens og aktualitet kan ikke fastslås

En anden brudform vedrører dokumentbevisets **oprindelse og aktualitet**. I mange bortvisningssager er arbejdsgivers regelsæt (personalehåndbog, instrukser, politikker) et centralt mellemlid mellem hændelse og kvalifikation: Det er ofte herfra, arbejdsgiver udleder, at adfærden var forbudt, at en pligt var klar, eller at en bestemt procedure skulle være fulgt.

Østre Landsrets dom af 26. august 2025 illustrerer bruddet skarpt. Landsretten lagde vægt på, at det **ikke var godtgjort, at den fremlagte udgave af personalehåndbogen var gældende på bortvisningstidspunktet**, og at der heller ikke i øvrigt var godtgjort en praksis eller et konkret behov for den påberåbte pligt.¹² Under disse omstændigheder kunne en formel forsømmelse (manglende indsendelse af erklæring) ikke kvalificeres som væsentlig misligholdelse, der kunne bære bortvisning.

¹⁰ Faglig voldgift FV2025-1568 (tidl. FV2025-70), kendelse af 12.12.2025, pkt. 8.3.2 (om "væsentlig usikkerhed" og vidnefravær), jf. kapitel 3.4.

¹¹ Østre Landsrets dom af 23.06.2025 (BS-620312023-OLR), resuméafsnit om "bevismæssige risiko for usikkerheden".

¹² Østre Landsrets dom af 26.08.2025 (BS-39232024-OLR), præmisser (om personalehåndbogens gyldighed og bevis).

Bruddet er metodisk vigtigt: Når dokumentgrundlaget ikke er sikkert (hvilken version, hvornår, hvem modtog den), svækkes ikke blot "regelleddet", men også arbejdsgivers mulighed for at binde faktum til en pligt med den fornødne klarhed. Det er i denne forbindelse nærliggende at inddrage den klassiske bevisretlige diskussion af, hvordan dokumenters ægthed, tilblivelse og kontrolmuligheder påvirker bevisværdi – også når materialet er digitalt eller reproduceret.¹³

5.4. Brudtype 3: tidsleddet - reklamation, passivitet og berettiget forventning

Reaktionsmomentet er i bortvisningssager ikke blot et "tidsstempel", men et selvstændigt led i kæden. Tidsmomentet virker dermed både som materielt fortabelses-/forventningsmoment og som bevismoment, fordi sen eller inkonsistent reaktion typisk svækker sammenhængen mellem hændelse, kundskab og kvalifikation. Hvor arbejdsgiver efter kundskab om et forhold handler tøvende, eller kommunikerer på en måde, der skaber en forventning om mildere reaktion, kan bortvisning blive reaktionsretligt afskåret, selv om faktumleddet i sig selv kunne have været kritisabelt.

Vestre Landsrets dom af 10. september 2025 viser dette med særlig klarhed. Landsretten fandt, at medarbejderen – efter forløbet fra den 13. april 2022 og frem til en tjenstlig samtale den 2. maj 2022 – havde opnået "en sådan berettiget forventning" om, at misligholdelsen ikke ville blive sanktioneret med bortvisning, at arbejdsgiveren den 6. maj 2022 var **afskåret** fra at bortvise.¹⁴ Dommen viser, at reklamation/passivitet i bortvisningssager kan fungere på to planer: (i) som bevismoment (hvad vidste arbejdsgiver hvornår), og (ii) som reaktionsretligt moment (hvilke sanktioner står fortsat åbne). Dette giver en direkte bro til den obligationsretlige reklimations- og passivitetslære, der senere behandles i det obligationsretlige spor (kapitel 8).

5.5. Brudtype 4: kvalifikations- og proportionalitetsleddet - bortvisning kan ikke "bære" selv ved kritikabel adfærd

En fjerde brudform opstår, hvor faktum i et vist omfang kan fastlægges, men hvor springet til bortvisning ikke kan tages, enten fordi grov misligholdelse ikke er godtgjort, eller fordi bortvisning fremstår uproportional i lyset af det konkrete bevisbillede og sagens kontekst.

Vestre Landsrets dom af 1. juli 2025 er illustrativ. Landsretten fandt, at arbejdsgiveren **ikke havde godtgjort**, at medarbejderens aktiviteter havde medført en sådan forstyrrelse i arbejdstiden eller så væsentlige gener, at bortvisning var berettiget, og "af de samme grunde" heller ikke havde godtgjort grundlag for opsigelse.¹⁵ Den komprimerede noteform i afgørelsen sammenfatter samme pointe: "det er ikke godtgjort, at der er tale om grov misligholdelse ...".¹⁶

Brudformen viser beviskædens dobbelte karakter: Det er ikke nok at godtgøre "noget forkert"; det skal godtgøres, at det konkrete faktum – i sin helhed og under de konkrete omstændigheder – når tærsklen for den mest indgribende reaktion. Det er netop her, at bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed får sin analytiske betydning: når der er bevismæssige huller, eller når faktum kun kan fastlægges på et beskedent sikkerhedsniveau, bliver proportionalitetsleddet ofte det sted, hvor kæden ikke kan bære bortvisning (jf. kapitel 3.5).

5.6. Samlet pointe: beviskæden som styringsværktøj for usikkerhed

Den tværgående pointe er, at **usikkerhed sjældent er "neutral"**. Usikkerhed placeres. Den placeres gennem bevisbyrde, gennem bevismidlernes efterprøvelighed og gennem reaktionsretlige tids- og forventningsmomenter.

Når den påberåbte bortvisningsgrund hviler på led, der ikke kan gøres procesegnede – eller hvor dokumentkæden ikke kan verificeres – vil usikkerheden typisk falde tilbage på arbejdsgiver som bortvisningspåkaldende part. Dette er ikke en ansættelsesretlig særregel, men en konsekvens af civilprocessens struktur (kapitel 4) og beviskædens logik.

Det næste kapitel anvender beviskædemodellen på tværs af materialet for at udlede mere systematiske mønstre:

- (i) hvilke bevismidler der i praksis stabiliserer bortvisningsgrundlaget,

¹³ Jørgen Einersen, Elektronisk aftale og bevisret (1992), afsnit om dokumenters ægthed og kontrolmuligheder ved reproduktion og elektronisk form, sider 133-138.

¹⁴ Vestre Landsrets dom af 10.09.2025 (BS-220032024-VLR), præmisser ("berettiget forventning afskåret fra at bortvise").

¹⁵ Vestre Landsrets dom af 01.07.2025 (BS-90502024-VLR), præmisser ("ikke godtgjort bortvisning" og "af de samme grunde opsigelse").

¹⁶ Vestre Landsrets dom af 01.07.2025 (BS-90502024-VLR), ("ikke godtgjort grov misligholdelse").

- (ii) hvor brud oftest opstår, og
- (iii) hvordan domstole og fagretlige fora begrundet usikkerhedsplaceringen.

6. Tværgående mønstre i de 50 afgørelser: bevisprofiler, usikkerhedsplacering og typiske afgørelsesgrunde

De 50 afgørelser viser et relativt stabilt billede af, **hvilke typer beviskæder** der i praksis kan bære en bortvisning, og **hvilke svagheder** der typisk gør bortvisning til et reaktionsvalg, som ikke kan opretholdes. Mønstrene kan sammenfattes i tre iagttagelser: (1) afgørelsesgrundene falder ofte i et begrænset antal "brudtyper" i beviskæden (jf. kapitel 5), (2) bevismidler med høj efterprøvelighed (særligt digitale spor) hænger i materialet oftere sammen med fastholdelse af bortvisning, og (3) tidsmomentet (reklamation/passivitet og forventningsdannelse) fungerer som en selvstændig afskæringsmekanisme, der kan gøre udfaldet uafhængigt af, om misligholdelsen i sig selv forekommer alvorlig.

Af hensyn til efterprøvelighed knytter dette kapitel sig primært til de afgørelser, hvor udfaldet er **udtrykkeligt**.

6.1. Forumforskelle og begrundelsesform: hvor "UK" opstår, og hvorfor det betyder noget

Materialet fordeler sig på flere fora. Faglig voldgift (opmandskendelser) udgør den største del, mens domstolsafgørelserne i et betydeligt antal tilfælde er offentliggjort i en kort eller komprimeret form (ofte ved stadfæstelse), hvor udfaldsterminologien ikke altid gengives eksplicit. Det er metodisk vigtigt, fordi det illustrerer en procesretlig pointe: **bevisbedømmelse kan være reel uden at være sprogligt transparent** i offentliggørelsen.

Når analysen i hovedsporet fastholder kravet om eksplicit udfald, er det ikke udtryk for en materiel antagelse om usikkerhed, men en metodisk beslutning, der respekterer begrundelsesformens variation på tværs af fora.

Samtidig viser materialet, at de fagretlige afgørelser i praksis ofte giver et mere udfoldet billede af beviskædens led (intern sagsoplysning, forklaringer, fravær af centrale vidner), hvilket i sig selv gør dem særligt velegnede til civilprocesretlig analyse (jf. FV2025-1568, kapitel 3).

6.2. Bevisprofiler: dokumenter, forklaringer og digitale spor

På tværs af de 50 afgørelser fremstår én iagttagelse robust: **vidneforklaringer indgår i langt hovedparten** af sagerne, uanset forum. Det afspejler bortvisningssagens typiske karakter som faktumtung, hvor bevisbedømmelsen ofte beror på forklarings kvalitet, deres indbyrdes konsistens og deres sammenhæng med samtidige dokumenter.

Det næste lag er dokumentbeviset. I hovedparten af sagerne er dokumenter en nødvendig del af beviskæden (tidslinje, interne notater, skriftlige påtaler, korrespondance, politikker, instrukser). Dokumenter er dog ikke i sig selv "bevisstærke"; deres vægt afhænger af oprindelse, aktualitet og mulighed for kontrol (jf. kapitel 5.3 og nedenfor i afsnit 6.4).¹⁷

Det tredje lag – og det mest tydelige differentieringspunkt i materialet – er **digitale spor** (for eksempel logoplysninger, elektronisk kommunikation, systemudtræk). I de afgørelser, hvor udfaldet er eksplicit, ses en klar tendens: Hvor digitale spor indgår, fastholdes bortvisningen oftere. Tendensen bør ikke overfortolkes som kausalitet, men den harmonerer med en civilprocesretlig grundbetragtning: digitale spor kan, når oprindelse og integritet kan dokumenteres, reducere afhængigheden af erindringsbaserede forklaringer og dermed mindske den type "væsentlig usikkerhed", som kan blive dispositiv i forklaringsdominerede sager (jf. retsplejelovens § 344 og kapitel 4.4).

For at synliggøre disse mønstre kan bevisførelsen sammenfattes i fire idealtypiske bevisprofiler.

Bevisprofilerne er idealtyper, der beskriver tilbagevendende beviskonfigurationer i materialet, og de skal ikke forstås som udtømmende kategorier eller som en normativ rangordning af bevismidler.

Tabel 1. Bevisprofiler i bortvisningssager – typiske kendetegn og afgørelsessprog

¹⁷ Jørgen Einersen, Elektronisk aftale og bevisret, 1. udg., 1992, afsnit om dokumenters ægthed, tilblivelse og kontrolmuligheder ved elektronisk og reproduceret materiale.

Bevisprofil	Dominerende bevismidler	Typisk usikkerhed	Typisk afgørelsessprog
Dokumentdomineret	Referater, advarsler, politikker, skriftlige påtaler, tidslinjer	Proveniens og aktualitet (gældende version? kommunikeret?)	"ikke godtgjort at regelsættet var gældende/kommunikeret", "ikke dokumenteret"
Digitalt/teknisk spor som ryggrad	Log, tracker, video, systemudtræk, metadata	Fortolkningsusikkerhed: hvad viser sporet – og hvad viser det ikke?	"viser ikke, om ...", "kan ikke udledes", "kan ikke kædes til ..."
Blandet beviskæde	Spor + dokumenter + forklaringer i sammenhæng	Usikkerhed reduceres; tvisten flytter sig ofte til kvalifikation og reaktion	"lægges til grund", "efter bevisførelsen", mere udfoldet proportionalitetsvurdering

Et gennemgående sprogligt mønster i afgørelserne er formuleringer som "ikke godtgjort", "lægger til grund" og "efter en samlet vurdering". Formuleringerne fungerer i praksis som markører for, hvor usikkerheden placeres i beviskæden – og dermed for, hvem der bærer den procesuelle risiko.

6.3. Typiske afgørelsesgrunde ved uberettiget bortvisning: fire tilbagevendende brudtyper

Selv om misligholdelseskategorierne varierer, samler afgørelsesgrundene ved uberettiget bortvisning sig om et begrænset antal brudtyper i beviskæden.

(1) Bevisusikkerhed om hændelsesleddet.

Når den påberåbte misligholdelse hviler på en kort hændelse, og de nærmeste beviser ikke bliver procesegnede, tipper usikkerheden typisk til skade for arbejdsgiver. Den mekanisme er udtrykkeligt formuleret i FV2025-1568, hvor opmanden – efter at centrale direkte vidner ikke afgav forklaring, og uden at alternative forklaringsformer fremstod afklaret – fastslår, at der foreligger "så væsentlig usikkerhed", at den bortvistes forklaring må lægges til grund, og at der derfor ikke er grundlag for bortvisning.¹⁸ Tilsvarende ses i Østre Landsrets dom af 23. juni 2025, hvor landsretten formulerer udfaldet som en konsekvens af, at arbejdsgiveren "bar den bevismæssige risiko for usikkerheden".¹⁹

(2) Dokumentkædens svigt: proveniens og aktualitet kan ikke bære kvalifikationen.

Et gennemgående problem er, at arbejdsgiver bygger kvalifikationen på et regelsæt (personalehåndbog, instrukser, politikker), men ikke kan godtgøre, at den relevante version var gældende og kendt. Østre Landsrets dom af 26. august 2025 er illustrativ: landsretten tillægger det vægt, at det ikke er godtgjort, at den fremlagte udgave af personalehåndbogen var gældende på bortvisningstidspunktet, og at der heller ikke i øvrigt er godtgjort en praksis, der kan bære den påberåbte pligt.²⁰ Her bryder beviskæden i overgangsleddet mellem faktum og pligt: uden sikker normativ forankring kan misligholdelsen ikke kvalificeres bortvisningsbærende.

(3) Reklamation/passivitet og forventningsdannelse: reaktionsretlig afskæring.

Tidsmomentet er i materialet et selvstændigt udfaldsdrivende led (jf. kapitel 5.4). Vestre Landsrets dom af 10. september 2025 viser mekanismen i sin klareste form: landsretten finder, at medarbejderen efter arbejdsgiverens håndtering opnåede en berettiget forventning om, at forholdet ikke ville blive sanktioneret med bortvisning, og at arbejdsgiveren derfor var afskåret fra at bortvise på et senere tidspunkt.²¹ Denne type afgørelser synliggør, at beviskæden ikke alene handler om "hvad skete der?", men også om "hvornår blev det gjort til et sanktionsspørgsmål, og hvordan?".

¹⁸ Faglig voldgift FV2025-1568 (tidl. FV2025-70), kendelse af 12.12.2025, præmisser om "væsentlig usikkerhed" og konsekvensen heraf (kapitel 3.4).

¹⁹ Østre Landsrets dom af 23.06.2025 (BS-620312023-OLR), præmisser om, at arbejdsgiveren bar den bevismæssige risiko for usikkerheden.

²⁰ Østre Landsrets dom af 26.08.2025 (BS-39232024-OLR), præmisser om personalehåndbogens gyldighed/aktualitet og manglende godtgørelse heraf (kapitel 5.3).

²¹ Vestre Landsrets dom af 10.09.2025 (BS-220032024-VLR), præmisser om berettiget forventning og reaktionsretlig afskæring (kapitel 5.4).

(4) Proportionalitet under usikkerhed: bortvisning kan ikke "bære", selv når der kan lægges kritikabel adfærd til grund.

Et tilbagevendende mønster er, at retten eller opmanden kan lægge et kritisabelt faktum til grund, men afviser bortvisning, fordi bevisbilledet, konteksten eller reaktionsvalget ikke gør bortvisning nødvendig eller rimelig i den konkrete situation. FV2025-1568 er igen egnet som eksempel: A's reaktion på en underordnet medarbejders alvorlige adfærd blev kvalificeret som "klart utilstrækkelig", men opmanden fandt, at forholdet ikke kunne bære bortvisning og pegede i stedet på tjenstlig advarsel som nærliggende.²² Den procesretlige pointe er, at faktisk usikkerhed og reaktionsvalg kan "interagere": jo mindre robust beviskæden er i sine centrale led, desto vanskeligere bliver det at begrunde den mest indgribende reaktion.

6.4. Typiske afgørelsesgrunde ved berettiget bortvisning: efterprøvelig hændelse og sammenhængende beviskæde

De sager, hvor bortvisning opretholdes, har typisk en beviskæde, der er robust på mindst ét af to måder.

Enten foreligger der et **hændelsesled**, som kan fastlægges med høj grad af efterprøvelighed (ofte ved flere samstemmende forklaringer støttet af samtidige dokumenter), sådan at tvisten ikke længere står og falder med en enkelt, fortolkningsfølsom observation. Dette ses især i sager, der vedrører trusler, vold eller åbenbare pligtbrud, hvor hændelsen ofte kan beskrives og understøttes i flere led.

Eller der foreligger et **objektivt spor**, herunder digitale spor, der stabiliserer faktum og gør bevisbedømmelsen mindre afhængig af erindringsforklaringer. I sådanne sager bliver tvisten ofte flyttet fra "om hændelsen skete" til "hvad hændelsen retligt betyder", og bortvisningen kan lettere opretholdes, når sammenhængen mellem faktum, pligt og reaktion er gjort efterprøvelig.

Det er karakteristisk, at netop de civilprocesretlige nøgleord, som fremgår af retspraksis, går igen: "godtgjort", "ikke godtgjort", "efter en samlet vurdering". Formlerne er ikke tomme; de markerer, hvor usikkerheden lander, og om beviskæden anses for tilstrækkeligt sammenhængende til at bære reaktionsvalget (jf. kapitel 4.4).

6.5. Delkonklusion: bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed

Materialets tværgående mønstre kan sammenfattes således:

For det første viser afgørelserne, at **bortvisningssager sjældent afgøres af en enkelt bevisdetalje**, men af beviskædens helhed og de steder, hvor kæden enten er robust eller bryder.

For det andet viser materialet, at **usikkerhed placeres**: når centrale led ikke gøres procesegnede, eller når dokumentgrundlagets proveniens ikke kan bære, falder usikkerheden typisk tilbage på den part, der påberåber sig bortvisning.

For det tredje fremstår reklamation/passivitet som et selvstændigt udfaldsled, der i visse sager gør spørgsmålet om misligholdelsens alvor sekundært, fordi bortvisning afskæres af forventningsdannelse og tidsforløb.

De følgende kapitler bygger på disse mønstre. Først udfoldes analysemodellen for beviskæder som operationelt værktøj (kapitel 7). Derefter udbygges det obligationsretlige spor, herunder ophævelse og reklamation/passivitet som analytisk parallel til reaktionsvurderingen i bortvisningssager (kapitel 8).

7. En analytisk model for beviskæder i bortvisningssager

Dette kapitel opstiller en retligt forankret og operationel model for analyse af beviskæder i bortvisningssager. Formålet er dobbeltsidigt.

For det første skal modellen gøre det muligt at beskrive, *hvor* beviskæden typisk bryder (hændelsesled, normled, tidsled, reaktionsled), og *hvordan* usikkerheden derefter placeres i bevisbedømmelsen (jf. kapitel 6).

For det andet skal modellen udgøre en disciplineret ramme for sammenligning på tværs af fora og afgørelsesform, idet beviskædens struktur – og ikke blot misligholdelsens etiket – er den mest stabile fællesnævner på tværs af det analyserede materiale.

²² Faglig voldgift FV2025-1568 (tidl. FV2025-70), kendelse af 12.12.2025, præmisser om "grov tjenesteforseelse", "klart utilstrækkelig" reaktion og at tjenstlig advarsel var nærliggende (kapitel 3.5).

Udgangspunktet er retsplejelovens princip om fri bevisbedømmelse, som samtidig er bundet til forhandlingsprincippet: retten træffer bevisbedømmelsen på grundlag af det processtof, parterne har bragt frem, og den kan ikke supplere det dispositive sagskompleks efter egen drift i stedet for parterne.²³ Modellen er derfor udviklet som et "forhandlingsprincip-kompatibelt" analyseapparat: den spørger ikke, hvad der ideelt kunne være oplyst, men hvilke led der faktisk bliver oplyst (eller ikke oplyst) gennem procesegnede beviser, og hvilke konsekvenser det får i bevisbedømmelsen.

7.1. Fra retsfaktum til bevisfaktum: modelapparatets grundbegreber

En bortvisningssag kan i sin enkleste form beskrives som en påstand om, at et ansættelsesforhold kan bringes til ophør uden varsel, fordi en hændelse eller et forløb udgør grov misligholdelse. Det retlige spørgsmål hviler imidlertid på en række delspørgsmål, som i praksis svarer til beviskædens led:

1. **Hændelsesfaktum:** Hvad skete der (tid, sted, handling, deltagere, kontekst)?
2. **Pligt- og normfaktum:** Hvilken pligt blev påstået krænket (instruks, loyalitetspligt, arbejdspligt mv.), og kan dens indhold, gyldighed og kommunikation dokumenteres?
3. **Subjektive og kontekstuelle faktorer:** Var der undskyldelighed, provokation, misforståelsesmulighed, hændelsens varighed, rollefordeling mv.?
4. **Tidsfaktum (reaktionskæden):** Hvornår fik arbejdsgiver kundskab, hvordan blev sagen undersøgt, og hvornår blev der reageret?
5. **Reaktionsfaktum:** Hvilken reaktion blev valgt (bortvisning), og hvilke alternativer var reelt tilgængelige i den foreliggende situation?

I den klassiske bevisretlige terminologi er det nyttigt at sondre mellem **retsfakta** (de faktiske omstændigheder, der efter den materielle regel er betingelser for retsfølgen) og **bevisfakta** (de faktiske omstændigheder, som tjener som indicier for retsfakta). Zahle beskriver netop bevisbyrderegler og processuelle skadevirkninger som mekanismer, der aktiveres, når en part ikke udfører "sin del" af bevisførelsen; i sådanne situationer kan et faktum anses for bevist eller ikke bevist uden, at der nødvendigvis foregår en egentlig sandsynlighedsbedømmelse af faktum i traditionel forstand.²⁴

Distinktionen er central i bortvisningssager: en sag kan have "mange beviser" (mange bevisfakta) uden at have et procesegnet grundlag for det dispositive retsfaktum (det hændelses- og normled, der skal bære bortvisningen).

7.2. Beviskæden som struktur: fire dispositive led og tre "overgangsled"

Beviskædemodellen, som anvendes i denne artikel, opdeler bevisførelsen i en kæde, hvor hvert led skal kunne bære sin del af argumentationen, før bortvisning kan være procesegnet som reaktionsvalg. Ved 'dispositive led' forstås her de faktiske led, som i materialet typisk bærer udfaldet i begrundelsen, uden at begrebet sigter til civilprocessens dispositivitetsprincip.

(A) De fire dispositive led

Led 1: Hændelsesleddet

Det dispositive spørgsmål er, om den påståede hændelse kan fastlægges på et tilstrækkeligt sikkert grundlag. Hændelser af kort varighed og høj fortolkningsrisiko er i materialet typisk forklaringsdominerede; de bliver derfor særligt følsomme for fravær af direkte vidner og for fravær af supplerende støttebeviser (jf. kapitel 6.2-6.5).

Led 2: Normleddet

Her afgøres, om der foreligger et procesegnet grundlag for at identificere den relevante pligt (loyalitet, instruks, arbejdspligt, IT-politik, personalehåndbog mv.) og dens rækkevidde. Som kapitel 6 viste, kan en sag "knække" i dette led, hvis arbejdsgiver ikke kan

²³ Se om sammenhængen mellem forhandlingsprincippet og fri bevisførelse/bevisbedømmelse, herunder henvisning til retsplejeloven § 338 og § 344, stk. 1.

²⁴ Zahle, Om det juridiske bevis (1976), om bevisbyrde, "mekanisk" skadevirkning og processuel skadevirkning, herunder s. 374-375.

godtgøre aktualitet, gyldighed og kommunikation af den påberåbte norm (eksempelvis ved personalehåndbogens versionsproblem). Normleddet er derfor ikke blot et juridisk spørgsmål; det er også et bevisled.

Led 3: Tidsleddet (reaktionskæden)

Dette led angår, hvordan tiden virker i beviskæden: både som bevismæssig faktor (hukommelsesforringelse, tab af spor) og som reaktionsretlig faktor (reklamation, passivitet, forventningsdannelse). Kapitlet om obligationsretten uddyber dette (kapitel 8), men allerede i beviskædemodellen må tidsleddet behandles som dispositivt: en bortvisning kan i praksis falde, selv om hændelsen kan lægges til grund, hvis reaktionskæden skaber afskæring.

Led 4: Reaktionsleddet (bortvisningens bæreevne)

Her forbindes faktum- og normleddet med selve reaktionsvalget. Det er dette led, der gør bortvisningssager særligt interessante civilprocesretligt: der ses gentagne tilfælde, hvor der kan lægges en kritisabel adfærd til grund, men hvor bortvisning ikke kan "bære" under det foreliggende bevisbillede, fordi usikkerheden eller konteksten gør det uforholdsmæssigt at lægge det mest indgribende reaktionsvalg til grund (jf. kapitel 6.5).

(B) De tre overgangsled

Overgangsled I: Fra bevismiddel til bevisfaktum (oprindelse og kontrol)

Dokumenter, digitale spor og forklaringer skal være procesegnede: der skal være et tilstrækkeligt grundlag for deres oprindelse, tilblivelse og integritet. Einersen viser i behandlingen af elektroniske beviser, at spørgsmålet om autenticitet, integritet og kontrolmulighed er en grundbetingelse for bevisets vægt; det gælder både ved dokumenter og ved tekniske registreringer.²⁵

Overgangsled II: Fra bevisfaktum til retsfaktum (slutningens kvalitet)

Dette er "slutningsleddet": hvad kan udledes af det førte bevis? Som kapitel 6 viste, kan objektive spor reducere usikkerheden, men de kan også blot flytte den: et spor kan vise aktivitet, uden at det viser aktivitetens indhold eller retlige karakter. Beviskædemodellen kræver derfor, at slutningsleddet gøres eksplicit: præcis hvilken slutning understøttes af hvilket bevis, og hvilke alternative forklaringer kan bestå?

Overgangsled III: Fra retsfaktum til retsfølge (kvalifikation og proportionalitet)

Dette overgangsled er den materielle bro: selv hvis hændelsen lægges til grund, skal den kvalificeres som grov misligholdelse, og det skal vurderes, om bortvisning kan vælges som reaktion i den foreliggende kontekst. Dette led er i praksis ofte begrundet kort; men beviskædemodellen gør det muligt at analysere, hvornår kort begrundelse dækker over et robust faktum, og hvornår kort begrundelse dækker over, at usikkerhed "spises" i proportionalitetsleddet.

7.3. Procesegnethed og skadevirkninger: når beviskæden ikke kan bygges

Retsplejeloven indeholder flere mekanismer, der gør det muligt at stabilisere beviskæden, men også mekanismer, der kan placere usikkerhed, hvis en part ikke medvirker.

For det første gælder i dispositive sager en vidtgående adgang til bevisførelse, der hænger sammen med forhandlingsprincippet. Retsplejeloven § 338 beskrives i litteraturen som et centralt udtryk for, at det er parterne, der sætter rammerne for sagen; bevisafskæring sker efter en relevansvurdering, men anvendes i praksis med forsigtighed, fordi retten under forberedelsen ikke nødvendigvis har fuldt billede af sagens faktum.⁴⁶

For det andet findes regler om afskæring af beviser uden betydning (retsplejeloven § 341) og regler om sagkyndige erklæringer (retsplejeloven § 341 a), som i beviskædemodellen kan forstås som mekanismer til henholdsvis at beskytte procesøkonomien og til at regulere, hvordan teknisk viden gøres procesegnet.

For det tredje findes skadevirkningsmekanismer knyttet til manglende efterlevelse af pålæg om oplysninger eller dokumenter. Retsplejelovens regler om pålæg efter §§ 306-307 henviser udtrykkeligt til, at undladelse uden lovlig grund kan udløse anvendelse

²⁵ Einersen, Elektronisk aftale og bevisret (1992), oversigt over retsplejelovens regler og deres relevans for elektroniske beviser, herunder henvisninger til §§ 298-299, § 341 og § 344.

af blandt andet § 344, stk. 2 (processuel skadevirkning) – i det mindste analogt – når parten ikke efterkommer pålægget. Zahle analyserer netop, at der i praksis kan opstå en ”mekanisk” skadevirkning eller en bevisbyrdeeffekt, hvis en part ikke udfører den bevisførelse, som parten må anses for nærmest til at kunne udføre.²⁶ Beviskædemodellen anvender dette som et analytisk kriterium: hvor har bevisnærheden været størst, og er den udnyttet på en procesegnet måde?

7.4. Vidneleddet: direkte vidner, bevisnærhed og alternative forklaringsformer

Kapitel 6 viste, at bortvisningssager i praksis ofte bliver forklaringsdominerede. Vidneleddet er derfor et af beviskædens mest dispositive led – særligt ved kortvarige hændelser.

Det centrale er ikke en abstrakt præference for vidneforklaringer frem for dokumenter. Det centrale er bevisnærhed: hvem har faktisk iagttaget hændelsen, og kan denne iagttagelse gøres procesegnet? Uden direkte vidner vil forklaringsbeviset i mange sager glide over i sekundærforklaringer, referater eller ”hørt-sagt”, som ofte har lavere vægt, fordi slutningsleddet bliver længere og mere usikkert.

I denne forbindelse er det et metodisk nøglepunkt, at den moderne civilproces tilbyder flere forklaringsformer end fysisk fremmøde. Retsplejeloven § 174, stk. 2, åbner mulighed for videoafhøring, hvis det findes hensigtsmæssigt og forsvarligt, herunder hvis særlige hensyn til vidnet taler derfor; og retsplejeloven § 192 regulerer telekommunikation med billede, herunder rammerne for betryggende afhøringsformer. U 2019B.168 gennemgår ordningen og understreger, at vurderingen af hensigtsmæssighed og betryggende former er en samlet vurdering, hvor troværdighedsvurdering, risiko for påvirkning og praktiske forhold indgår.²⁷

Beviskædemodellen gør dette til en del af analysen: når et centralt vidne ikke afgiver forklaring, er spørgsmålet ikke blot, at vidnet ikke kom, men om der forelå et reelt alternativ, og om alternativet blev afsøgt eller dokumenteret. Dette er ikke en normativ standard i retspolitisk forstand; det er et civilprocesretligt efterprøvelighedskriterium: fraværet af det nærmeste bevis skaber et hul i kæden, og hvis hullet ikke kan fyldes af robust støttebevis, vil usikkerheden typisk realiseres til skade for den part, der bærer bevisbyrden for bortvisningsgrundlaget (jf. kapitel 6.3-6.4).

7.5. Dokument- og sporleddet: fra ”bunke” til kæde

Et gennemgående problem i bortvisningssager er, at dokumenterne foreligger som en bunke, ikke som en kæde. Beviskædemodellen kræver derfor en eksplicit kædetænkning: hvilket dokument beviser hvilket delled, og hvad er dokumentets proveniens?

Her har dokumentbeviset tre typiske funktioner:

1. **Tidslinjefunktion:** dokumenter stabiliserer reaktionskæden (hvem gjorde hvad hvornår).
2. **Normfunktion:** dokumenter dokumenterer pligtgrundlag (instrukser, politikker, personalehåndbog) – men kun hvis aktualitet og kommunikation kan godtgøres.
3. **Støttefunktion:** dokumenter støtter forklaringer (samtidige notater, e-mail, systemudtræk).

Det er karakteristisk for materialet, at normfunktionen er særlig sårbar: hvis en personalehåndbog eller IT-politik fremlægges uden bevis for, at netop denne version var gældende og kommunikeret, bryder normleddet. Dette er et klassisk ”overgangsled I”-problem (proveniens og kontrol). Beviskædemodellen gør derfor normbeviser til et særskilt krav: *versionssikkerhed* (hvilken version, hvilken dato, hvilken kommunikation).

7.6. Digitale beviser og editionsspørgsmål: autenticitet, integritet og selektion

Digitale spor fremstår i materialet som en hyppig stabilisator, men også som en kilde til nye usikkerheder. Den bevismæssige styrke ligger i registrerings karakter; svagheden ligger ofte i fortolkningsleddet og i selektionsproblemet: hvilken del af dataudtrækket er fremlagt, og hvad er fravalgt?

²⁶ Zahle, Om det juridiske bevis (1976), om bevisbyrde, ”mekanisk” skadevirkning og processuel skadevirkning, herunder s. 374-375 (som gengivet i uddraget).

²⁷ U 2019B.168 om kriterierne ”hensigtsmæssigt og forsvarligt”, ”særlige hensyn til vidnet” og vurderingen af betryggende former, samt praksiseksempler.

Einersens analyse af elektroniske beviser peger på, at elektronisk dokumentation i praksis må behandles med opmærksomhed på autenticitet og integritet; og at editionsspørgsmål og processuelle skadevirkninger kan blive afgørende, hvis en part kontrollerer det relevante digitale materiale, men kun fremlægger et uddrag uden mulighed for modpartens kontrol.⁴⁸

Det passer præcist til bortvisningssagens struktur: arbejdsgiver vil ofte have kontrol over systemer og logs, mens den bortviste (A) har kontrol over egne kommunikationsmidler og egne forklaringer. Beviskædemodellen gør derfor selektionsproblemet til et eksplicit analysepunkt: hvem har kontrol, og hvilken kontrollogik er der i fremlæggelsen?

Hvor der er behov for teknisk forklaring eller vurdering, aktualiseres desuden spørgsmålet om sagkyndige bidrag. Reglerne om sagkyndig bevisførelse – herunder muligheden for at fremlægge ensidigt indhentede tekniske erklæringer efter retsplejeloven § 341 a – kan i visse sager fungere som en procesegnet måde at gøre fortolkningsleddet mere efterprøveligt.⁴⁹

7.7. Beviskædemodellen som sammenligningsværktøj: kodning og argumentationsdisciplin

Beviskædemodellen forklarer, hvorfor to sager med samme misligholdelsesetiket kan få forskellige udfald: de dispositive led kan være oplyst forskelligt. Modellen er derfor velegnet som sammenligningsværktøj, men den forudsætter argumentationsdisciplin.

Konkret opererer modellen med tre krav til en efterprøvelig analyse:

(1) Ledidentifikation

Det skal identificeres, *hvilket led* der faktisk er dispositivt i den enkelte afgørelse: hændelse, norm, tid eller reaktion.

(2) Beviskartografi

Det skal angives, hvilke bevismidler der bærer det dispositive led, og hvilke alternative forklaringer der består, hvis beviset ikke kan stabilisere slutningen.

(3) Usikkerhedssætning

Det skal beskrives, hvor usikkerheden ender: i bevisbedømmelsen (ikke godtgjort), i bevisbyrde-/skadevirkningsleddet (risiko for ikke-fremlæggelse), eller i reaktionsleddet (bortvisning kan ikke bære under dette bevisbillede).

På den måde bliver modellen ikke blot en beskrivende ramme, men et retsvidenskabeligt instrument: den gør det muligt at forklare udfald og at sammenligne afgørelser uden at reducere analysen til "mavefornemmelser" om troværdighed eller til uigennemsigtige helhedsvurderinger.

7.8. Delkonklusion og bro til obligationsretten

Beviskædemodellen viser, at bortvisning som reaktionsvalg i praksis prøves gennem en kæde af dispositive led, hvor fravær af procesegnede beviser typisk placerer usikkerheden hos den part, der påberåber sig bortvisningsgrundlaget.

Modellen synliggør samtidig, at tidsmomentet (reaktionskæden) og normleddet (pligtgrundlagets gyldighed og kommunikation) i praksis kan være lige så dispositive som selve hændelsesleddet.

Dette danner den naturlige overgang til obligationsrettens ophævelseslære, hvor netop reaktionsret, reklamation/passivitet og forventningsdannelse er klassiske mekanismer til at vurdere, om en part er afskåret fra at gøre misligholdelsesbeføjelser gældende. Kapitlet om obligationsret (kapitel 8) udbygger denne parallel og viser, hvordan ophævelse og bortvisning kan analyseres i en fælles beviskædestruktur, uden at analysen mister sin civilprocessuelle forankring. Parallellen bruges som kontrolspejl for beviskædens struktur, ikke som påstand om identiske materielle betingelser.

8. Obligationsretligt spor: bortvisning som ophævelse - væsentlighed, reklamation/ passivitet og beviskæder

Det ansættelsesretlige bortvisningsinstitut kan – uden at udviske ansættelsesforholdets særpræg – belyses frugtbart gennem obligationsrettens ophævelseslære. Analysen har to formål.

For det første at tydeliggøre de **materielle kriterier** for, hvornår et kontraktforhold kan bringes til ophør som følge af grov misligholdelse (væsentlighed, proportionalitet og forventningsbrud).

For det andet at præcisere **tids- og reaktionsdimensionen** (reklamation, passivitet og klar ophævelseserklæring) samt den bevismæssige struktur, der i praksis ofte bliver udslagsgivende, når ophævelse – eller bortvisning – vælges som reaktionsmiddel.

Den obligationsretlige parallel er ikke et forsøg på at "forklare bortvisning ud af ansættelsesretten", men en metode til at skabe et skarpere begrebsapparat for tre gennemgående spørgsmål, som genfindes i de 50 afgørelser: (1) **hvad** er misligholdelsen (kvalifikation), (2) **hvornår** reageres der (reaktionsret og afskæring), og (3) **hvad** kan bevises, når sagen skal afgøres (beviskæde og usikkerhedsplacering).

Sammenhængen til kapitel 6 og 7 er, at obligationsrettens ophævelseslære leverer et sprog for netop den kombination, som empirien fremhæver: bortvisning som **reaktionsvalg under faktisk usikkerhed**, hvor retsanvendelsen i sidste ende bliver bevisbåret (se kapitel 6) og ofte personbåret gennem vidner og samtidige dokumenter (se kapitel 7).

8.1. Ophævelse og bortvisning: den strukturelle analogi

Ophævelse er i obligationsretten den mest indgribende misligholdelsesbeføjelse, fordi den bryder kontraktbåndet og typisk udløser et afviklingsregime. I det ansættelsesretlige kontraktforhold svarer bortvisningen funktionelt til ophævelse: reaktionen bringer forholdet til ophør med øjeblikkelig virkning og med markante retsfølger for den bortviste (A), både økonomisk og bevismæssigt (tab af løn, tvist om godtgørelse/erstatning m.v.). Derfor er det analytisk nærliggende at behandle bortvisning som en særlig ansættelsesretlig udformning af ophævelse i et vedvarende kontraktforhold.

To forskelle må imidlertid fastholdes, fordi de påvirker både **væsentlighedsvurderingen** og **bevisbedømmelsen**. For det første er ansættelsesforholdet et personligt og vedvarende forhold med loyalitets- og tillidsdimensioner, hvor misligholdelse ofte vurderes i lyset af samarbejdsrelationen, arbejdspladsens organisering og den konkrete rollefordeling. For det andet træffes bortvisningsbeslutningen ofte i en organisatorisk virkelighed præget af tids- og arbejdsmiljøhensyn, hvor faktum sjældent kan "genafspilles", og hvor bevisbilledet derfor let bliver fragmenteret. Netop disse forhold gør det desto mere vigtigt at anvende obligationsrettens disciplinerende begreber om væsentlighed, reklamation og passivitet – ikke som facitliste, men som kontrolspørgsmål, der tvinger analysen til at være efterprøvelig.

8.2. Væsentlig misligholdelse som normativt knudepunkt: forventningsbrud og proportionalitet

Ophævelse forudsætter som hovedregel **væsentlig, hævebegrundende misligholdelse**. I kontraktlæren beskrives væsentlighed ofte som et spørgsmål om, hvorvidt misligholdelsen i betydelig grad berører den anden part, hvad denne efter aftalen med rimelighed kunne forvente. Denne forventningsorienterede væsentlighedsforståelse fremhæves som forbillede i den internationale køberets væsentlighedsbegreb og bruges i moderne kontraktlitteratur som en prægnant rettesnor for væsentlighedsvurderingen.²⁸

Overført til bortvisning betyder det, at misligholdelsen skal være af en sådan karakter, at den undergraver ansættelsesforholdets forudsætninger i et omfang, hvor fortsættelse – selv i opsigelsesperioden – ikke med rimelighed kan kræves.

Det er samtidig her, proportionalitet får sin obligationsretlige skikkelse: selv hvor der foreligger misligholdelse, er det ikke givet, at den mest indgribende beføjelse kan udøves. Denne sondring mellem (a) misligholdelsens eksistens og (b) reaktionsvalgets nødvendighed og forholdsmæssighed svarer til en central iagttagelse fra afgørelsesmaterialet (se kapitel 6): flere sager "vindes" på, at kritisable forhold kan lægges til grund, men "tabes" på, at bortvisning ikke kan bære som reaktionsvalg på det bevisligt sikre grundlag.

Væsentlighedsvurderingen må derfor analyseres som en kombination af fire momenter, der også kan genfindes i ansættelsesretlig praksis: (1) misligholdelsens **art** (pligtbruddets kvalitet), (2) misligholdelsens **intensitet** og konsekvenser, (3) misligholdelsens **kontekst** (stilling, ansvar, forudgående advarsler, instrukser), og (4) misligholdelsens **bevislige klarhed** (om faktum kan fastlægges sikkert).

Den sidste dimension – bevislig klarhed – er obligationsretligt velkendt, men får i bortvisningssager en særlig rolle, fordi bortvisningens indgrebsintensitet gør, at en bevismæssig restusikkerhed lettere får "reaktionsretlig betydning": hvor ophævelse/

²⁸ Om væsentlighed som forventningsbrud og henvisning til den internationale køberets væsentlighedsbegreb som model, se Erik Werlauff, *Kontrakter*, 4. udg., Djøf Forlag s. 234 ff. samt omtalen af væsentlighedsbegrebet som "berøvelse af berettigede forventninger".

bortvisning vælges, bliver usikkerhed ikke blot et spørgsmål om bevisbyrde, men et spørgsmål om, hvorvidt reaktionen overhovedet kan forsvares som nødvendig.

8.3. Reklamation og reaktionsret: tid som retsfaktum

Det obligationsretlige reaktionskrav udtrykkes i mange kontraktområder gennem reklamationsregler: indsigelser og misligholdelsesbeføjelser kan fortabes, hvis der ikke reageres rettidigt. Kontraktlitteraturen fremhæver, at reklamationsreglerne varierer på tværs af områder, men typisk udtrykkes som "straks", "uden ugrundet ophold" eller "inden rimelig tid", og at parterne ofte – netop af bevis- og klarhedshensyn – aftaler særskilte frister eller procedurer.²⁹

For bortvisning er reklamationsperspektivet metodisk værdifuldt, fordi det tydeliggør, at "reaktionstid" ikke kun er et praktisk hensyn, men en del af den retlige vurdering.

I et vedvarende kontraktforhold kan en vis undersøgelsestid være nødvendig, før omfanget af misligholdelsen kan fastlægges, men hensynet til den anden part tilsiger samtidig, at der reageres loyalt og rettidigt, så parten kan indrette sig. Denne balance – undersøgelse kontra hurtig reaktion – fremhæves også i ansættelsesretlig obligationsretlig inspireret teori, netop med henvisning til, at vedvarende kontraktforhold ikke altid kan håndtere "straks"-krav lige så kontant som enkeltstående køb.³⁰

Reaktionskravet har i denne sammenhæng tre funktioner, som bør holdes adskilt:

1. **Afskæring ved manglende rettidig påberåbelse (reklamation):** Hvis misligholdelsen først gøres gældende efter for lang tid, kan retten til at gøre bestemte beføjelser gældende bortfalde. I obligationsretten knyttes dette til en vurdering af "rimelig tid" efter kundskab eller burde-kundskab, hvor praksis viser, at tidsrummet i visse forhold kan være kort.
2. **Retsfortabende passivitet efter reklamation:** Selv når der er reageret, kan længerevarende inaktivitet – afhængigt af omstændighederne – føre til retstab, hvis modparten får berettiget anledning til at tro, at kravet er opgivet eller ikke vil blive håndhævet. Passivitet er således ikke noget, der "indtræder af sig selv", men en vurderingsstyret retsfølge knyttet til forventningshensyn og parternes subjektive forhold.³¹
3. **Forældelse:** Et særskilt spor, der kan afskære krav uafhængigt af reklamation og passivitet.

Overført til bortvisning indebærer dette, at analysen af tidsforløb bør opdeles i (a) tidspunktet for arbejdsgiverens kundskab, (b) den undersøgelse, der faktisk gennemføres, (c) om og hvordan den bortviste høres, (d) om der i perioden disponeres på en måde, der skaber berettigede forventninger, og (e) tidspunktet og indholdet af selve bortvisningsbeslutningen.

I kapitel 6's tværgående mønstre indgår netop tidsforløbet ofte som et bevisligt "skelet", hvor dokumentation, mødenotater og skriftlig kommunikation enten understøtter eller underminerer forklaringen om, at bortvisning var nødvendig og rettidig.

8.4. Klar ophævelseserklæring og begrundelsens afgrænsende funktion

Et centralt obligationsretligt punkt – ofte undervurderet i ansættelsesretlig argumentation – er kravet om, at ophævelse som beføjelse forudsætter en **klar, ubetinget og utvetydig erklæring**. Kontrakter ophæves ikke automatisk; uden ophævelseserklæring består status quo, og parterne er fortsat bundet. Endvidere kan ophævelse ikke "skjules" i en neutral indsigelse eller almindelig utilfredshedstilkendegivelse; erklæringen må kommunikere, at kontraktforholdet bringes til ophør.³²

I bortvisningssager har dette flere konsekvenser:

²⁹ Om reklamationsreglernes typiske udtryk ("straks", "uden ugrundet ophold", "inden rimelig tid") og parternes behov for aftalte frister/procedurer, se Erik Werlauff, *Kontrakter*, 4. udg., Djøf Forlag afsnit om reklamation.

³⁰ Om ophævelseserklæring, hurtig meddelelse efter kundskab og forskellen mellem vedvarende ansættelsesforhold og enkeltstående køb i reklamationshenseende, se Pernille Bille Tvedt, *Misligholdelse af funktionærkontrakter*, 2005 afsnit 5.2.1 og s. 167.

³¹ Om passivitet som begreb, sondringen mellem reklamationsfortabelse, retsfortabende passivitet og forældelse samt forventningskriteriet, se Brandt Andersen/Nielsen, "Arbejdsgivers reklamation 'uden ugrundet ophold' – et skred i terminologien", U.2025B.144

³² Om krav om klar, ubetinget og utvetydig ophævelseserklæring og om, at ophævelse ikke kan "gemmes" i neutral reklamation, se Pernille Bille Tvedt, *Misligholdelse af funktionærkontrakter*, 2005 afsnit 5.2.1.

For det første bliver bortvisningsskrivelsen (eller den samtidige mundtlige meddelelse dokumenteret ved notat) et **afgrænsningspunkt** for, hvad der faktisk påberåbes som hævegrund. Den konkrete angivelse af misligholdelsen får dermed ikke blot materiel betydning, men også bevismæssig betydning: jo mere præcis og forankret begrundelsen er i konkretiserede forhold, desto lettere bliver det at føre en sammenhængende beviskæde. Omvendt kan en bred, upræcis eller efterrationaliserende begrundelse skabe usikkerhed om hævegrundens indhold og dermed svække bevisførelsen.

For det andet belyser erklæringskravet et strukturelt problem i afgørelsesmaterialet: Når beviserne er usikre, opstår der ofte et pres for at formulere bortvisningsgrundlaget bredt. Men en bred formulering, der senere ikke kan bevises i sine bærende led, kan føre til, at hele bortvisningen falder, selv om et snævrere og bedre bevist grundlag kunne have båret en mildere reaktion (se kapitel 6 om usikkerhedsplacering og reaktionsvalg).

For det tredje knytter erklæringskravet sig til reklamations- og passivitetslæren: jo længere tid der går, desto mere forstærkes kravet om en klar kommunikation af, om kontraktforholdet fastholdes eller bringes til ophør. Køberetten illustrerer dette gennem status quo-tænkningen: hvis en parts valg mellem fastholdelse og ophævelse påvirker modpartens dispositioner, skærpes kravet til rettidig meddelelse, og undladelse kan afskære beføjelsen.³³ Den konkrete regelstruktur er ikke direkte overførbart til ansættelsesforholdet, men den underliggende hensynslogik – klarhed om reaktionsvalget for at undgå ubegrundede forventninger – har tydelig analogiværdi.

8.5. Beviskæder i ophævelse og bortvisning: fra normativ væsentlighed til faktisk sikkerhed

Obligationsrettens ophævelseslære forudsætter, at et hævebegrundende faktum kan fastlægges. Dermed kan ophævelse analyseres som en beviskæde med mindst fire led:

1. **Hændelsesleddet:** hvad skete der (tid, sted, handling, deltagere, forløb)?
2. **Kvalifikationsleddet:** hvorfor er det misligholdelse (pligt, instruktion, kontraktforpligtelse)?
3. **Væsentlighedsleddet:** hvorfor er misligholdelsen væsentlig (forventningsbrud, konsekvens, tillid)?
4. **Reaktionsleddet:** hvorfor ophævelse/bortvisning frem for mildere reaktion (proportionalitet, alternativer, advarsel/påkrav hvor relevant)?

I ansættelsesretlige bortvisningssager er hændelsesleddet ofte det mest skrøbelige, fordi faktum typisk udspiller sig hurtigt, sjældent dokumenteres objektivt og i høj grad afhænger af personforklaringer. Derfor bliver beviskædens styrke afgørende: samtidsnære notater, interne undersøgelser, partshøringer og vidneforklaringer kan enten lukke eller åbne usikkerhed.

Når beviskæden bryder, flytter usikkerheden sig ind i de øvrige led: hvis hændelsesleddet ikke kan fastlægges sikkert, bliver væsentlighedsleddet hypotetisk ("hvis det skete, var det væsentligt"), og reaktionsleddet bliver uafklaret ("bortvisning var nødvendig, hvis faktum var sådan").

Obligationsrettens reklamations- og passivitetslære bidrager her med en særlig pointe: tidsforløbet er ikke blot en praktisk ramme, men et bevisled, der kan styrke eller svække kæden. Kontraktlitteraturen peger netop på, at reklamation ofte reguleres og dokumenteres af bevishensyn, og at skriftlighed typisk vælges for at gøre bevisførelsen robust.³⁴ I bortvisningssager kan dette omsættes til et retligt nøgternt krav om, at undersøgelses- og beslutningsforløbet dokumenteres, så det senere kan efterprøves: ikke fordi reglerne kræver en bestemt "forvaltningsmodel", men fordi ophævelses- og bortvisningsbeføjelser i praksis kun kan bæres, hvis beviskæden er sammenhængende.

8.6. Passivitet som forventningshensyn: afskæringens rationelle kerne

³³ Om status quo-tænkning og pligt til rettidig meddelelse ved valg om fastholdelse (og konsekvensen af passivitet), se Køb, 6. udg., Djøf Forlag om købeloven § 31 og meddelelseskravet.

³⁴ Om reklamationsform (mundtlig/skriftlig) og skriftlighedens bevishensyn samt aftalte fremgangsmåder til bevissikring, se Erik Werlauff, Kontrakter, 4. udg., Djøf Forlag om reklamation og bevis.

Passivitetslæren præciserer, at retstaben forudsætter mere end tid: det afgørende er, om den passive adfærd har givet modparten rimelig anledning til at tro, at retten ikke vil blive gjort gældende.³⁵ Denne forventningsbaserede kerne passer præcist til ansættelsesforholdets dynamik, hvor den bortviste ofte disponerer på baggrund af arbejdsgiverens kommunikation og handlemåde: fortsat arbejde, fortsat adgang til systemer, fortsat samarbejde, manglende suspension eller manglende klar påtale kan – afhængigt af omstændighederne – indgå i vurderingen af, om bortvisning senere kan ske uden at kollidere med forventningshensyn.

Det afgørende er her den analytiske disciplin: "passivitet" bør ikke anvendes som en løs etiket, men som en præcis angivelse af, **hvilken retsfølge** der påstås indtrådt (afskæring af bortvisning, afskæring af bestemt hævegrund, eller blot svækkelse af beviskæden), og **hvilket faktum** der bærer forventningen (kommunikation, adfærd, tidsforløb). Dette svarer til det metodiske krav om, at bevisbedømmelsen skal være efterprøvelig og knyttet til konkrete omstændigheder, ikke til generelle forestillinger om "hurtig reaktion".

8.7. Delkonklusion: obligationsrettens bidrag til artikelens hovedtese

Det obligationsretlige spor styrker artiklens samlede analyse på tre punkter.

For det første giver ophævelseslæren et stringent begrebsapparat til at adskille misligholdelsens **eksistens** fra reaktionens **nødvendighed**. Denne sondring er i praksis central i bortvisningssager, hvor bevisusikkerhed ofte gør, at et forhold kan kritiseres uden at bortvisning kan bæres.

For det andet skærper reklamations- og passivitetslæren forståelsen af tidsforløb som et retligt og bevismæssigt led. Det gør det muligt at analysere "reaktionstid" uden retspolitisk eller moraliserende tone, men som en konsekvens af forventningshensyn, klarhed og bevisrobusthed.

For det tredje understøtter erklæringskravet og status quo-tænkningen en beviskædeanalyse, hvor fokus flyttes fra abstrakte normer til konkret procesadfærd: hvad blev påtalt, hvornår, hvordan, og med hvilken dokumentation. Dermed lægger kapitlet et obligationsretligt fundament under de tværgående bevisprofiler i kapitel 6 og den procesuelle læring i artikelens afsluttende del (se kapitel 12).

9. Samling af sporene: beviskæden som forklaringsmodel på tværs af fora

Artiklens analyse kan samles i én forklaringsramme: bortvisningssagen afgøres i praksis af, om den part, der påberåber sig bortvisningens berettigelse, kan etablere en sammenhængende og processuelt holdbar **beviskæde** fra hændelse til reaktionsvalg.

Beviskæden er her ikke et nyt retligt kriterium, men en analytisk beskrivelse af, hvordan den fri bevisvurdering typisk "arbejder" i bortvisningssager: der skal være et sikkert nok grundlag for (1) hvad der skete, (2) hvem der gjorde hvad, (3) hvorfor forholdet er misligholdelse af den pågældende vægt, og (4) hvorfor netop bortvisning – og ikke mildere reaktioner – var den konsekvente reaktion i lyset af sagens oplysning og tidsforløb.

Beviskæden er samtidig et velegnet tværgående værktøj, fordi de fora, der indgår i materialet (almindelige domstole, faglig voldgift, Arbejdsretten og nævn), i hovedtrækkene bedømmer beviser efter samme grundmodel: bevisførelse under hovedforhandlingslignende former og en fri, konkret bevisvurdering, dog med de tilpasninger og fravigelser, som det fagretlige system traditionelt rummer. Lovgiver har udtrykkeligt knyttet Arbejdsrettens hovedforhandling og voldgiftsforhandlingen til retsplejelovens regler om hovedforhandling i borgerlige sager (med "fornødne tilpasninger" og i voldgift også "aftalte fravigelser").¹ Det metodiske udgangspunkt for at sammenligne bevisbedømmelse på tværs af fora er derfor ikke et rent analogispring, men en systematisk iagttagelse af, at processens bærende bevisprincipper i vidt omfang har fælles rod.

9.1. Beviskædens led: fra hændelse til reaktion

Som analytisk minimum kan beviskæden opdeles i fem led, som ofte svarer til de punkter, hvor sager vindes og tabes:

³⁵ Om at passivitet ikke "indtræder af sig selv", og at retstaben beror på, om passivitet har givet modparten anledning til at tro, at kravet er opgivet, se Brandt Andersen/Nielsen, "Arbejdsgivers reklamation 'uden ugrundet ophold' – et skred i terminologien", U.2025B.144

(1) Hændelsesleddet: Er der tilstrækkeligt sikkert grundlag for, hvad der faktisk skete? I mange bortvisningssager er hændelsen kortvarig, kontekstafhængig og præget af fortolkningsrisiko. Hændelsesleddet bliver derfor ofte det svageste led, især når bevisbilledet domineres af indirekte kilder (referater, interne notater, e-mails, logs) frem for direkte forklaringer.

(2) Identitets- og ansvarsleddet: Kan det knyttes sikkert til den bortviste (A), at det var A's handling/undladelse, som udgjorde misligholdelsen – og at eventuelle alternative forklaringer er elimineret eller gjort mindre sandsynlige?

(3) Kvalifikationsleddet: Kan det påvises, at det (beviste) forhold udgør misligholdelse af en sådan karakter, at ansættelsesforholdets fortsættelse ikke med rimelighed kan kræves? Dette led er bevismæssigt, fordi det hviler på faktum: intensitet, gentagelse, stilling, instruktioner, tidligere reaktioner, m.v. Det er samtidig her, at obligationsrettens ophævelseslære tilbyder en parallel: også dér er ophævelse i realiteten en reaktion på misligholdelse, hvor kvalifikationen forudsætter, at misligholdelsens faktum og betydning kan dokumenteres og sammenholdes med kontraktens risikofordeling (herunder parternes forudsætninger og handlemønstre).

(4) Tids- og reklamationsleddet: Har arbejdsgiver reageret uden unødigt ophold, og er der forhold, som efter deres karakter skaber passivitets- eller forventningsproblemer? Tidsmomentet er dobbeltsidigt: det kan tale for arbejdsgiver (behov for undersøgelse) eller mod arbejdsgiver (tavs accept, manglende konsekvens). Beviskæden bryder ofte her, hvis undersøgelsesforløb, beslutningsproces og tidslinje ikke dokumenteres disciplineret.

(5) Reaktionsleddet: Selv når hændelsen og misligholdelsen er bevist, kan det være bevismæssigt afgørende, om bortvisning fremstår som den nødvendige og proportionale reaktion i lyset af sagens oplysning. Reaktionsleddet er derfor ikke "bare jura"; det er også et spørgsmål om, hvad der faktisk kan godtgøres om alternativernes utilstrækkelighed (advarsel, omplacering, opsigelse m.v.).

Retsplejeloven udtrykker rammen for denne bevislogik på to niveauer: For det første kan bevisførelse, der skønnes uden betydning, afskæres.² For det andet træffer den dømmende instans afgørelse om faktum på grundlag af det, der er passeret under forhandlingerne og bevisførelsen – efter en fri bevisbedømmelse.³

Det er netop i denne frihed, at beviskædens brud bliver afgørende: når et led ikke kan etableres tilstrækkeligt sikkert, flytter udfaldet sig, uden at der nødvendigvis sker en eksplicit "ombytning" af bevisbyrden. Den praktiske konsekvens er, at den part, der bærer risikoen for usikkerheden ved det pågældende led, typisk taber på det punkt.

9.2. Forumvariation: samme bevisrationalitet, forskellig tekstkultur

På tværs af fora ses to forskelle, som er metodisk vigtige.

For det første varierer **afgørelsestekstens eksplicitthed**: Domstolenes stadfæstelser og kortfattede præmisser kan være komprimerede, mens faglig voldgift ofte giver en mere udfoldet faktum- og bevisdrøftelse – dog med undtagelser, herunder tilkendegivelser og visse Arbejdsretsafgørelser. Denne variation ændrer ikke bevisbedømmelsens struktur, men påvirker, hvilke led i beviskæden der kan rekonstrueres direkte fra teksten. Når præmisserne er korte, bliver metodegrebet derfor at "læse beviskæden bag teksten": Hvilket led må have svigtet, siden resultatet blev stadfæstelse eller frifindelse? Det er i den forstand, at beviskæden også fungerer som en rekonstruktionsmodel.

For det andet er der variation i **processens bevisøkologi**: I faglig voldgift og beslægtede instanser kan den interne sagsoplysning (indberetninger, partshøringer, tjenstlige samtaler, referater) få relativt større vægt, fordi hændelserne ofte er flygtige og fordi dokumentationen i praksis bliver "for-proces" materiale, som senere anvendes som bevis. Det ændrer ikke kravet om bevismæssig robusthed; men det skærper opmærksomheden på dokumentationskædens kvalitet: hvem har skrevet, hvornår, på hvilket grundlag, og med hvilken mulighed for kontradiktion?

9.3. FV2025-1568 som koncentrat: usikkerhedens placering og reaktionsleddets selvstændighed

Kendelsen i faglig voldgiftssag FV2025-1568 illustrerer med usædvanlig tydelighed, hvordan et brud i beviskædens første led (hændelsen) kan være udslagsgivende, selv når der foreligger samtidige beskrivelser og en intern håndtering.

Opmanden fremhæver, at de centrale iagttagere ikke afgav forklaring, og bemærker udtrykkeligt, at det ikke fremgår, om digital forklaring har været overvejet; samtidig noteres, at episoden må antages at have udspillet sig "i løbet af meget kort tid" og at misforståelse ikke kan udelukkes.

Under disse omstændigheder konkluderes: "der foreligger så væsentlig usikkerhed om hændelsesforløbet, at As forklaring må lægges til grund".⁴

Dette er beviskædeanalysen i ren form: når hændelsesleddet ikke kan etableres sikkert nok, falder bortvisningsgrundlaget – uden at opmanden behøver at "ændre" normen; usikkerheden bærer udfaldet.

Kendelsen viser også, at selv hvor faktum i en anden del af sagen kan lægges til grund, kan reaktionsleddet svigte. Opmanden lægger ved en anden episode til grund, at den underordnede medarbejders adfærd udgjorde en "grov tjenesteforseelse", og at A's påtale var "klart utilstrækkelig", men finder samtidig, at episoden "ikke [kunne] give grundlag for bortvisning" (og heller ikke opsigelse), og at arbejdsgiver "i stedet burde have ikendt A f.eks. en tjenstlig advarsel".⁵ I beviskædet er pointen, at arbejdsgiver ganske vist "vinder" kvalifikationsleddet (utilstrækkelig ledelsesreaktion), men "taber" reaktionsleddet, fordi det ikke fremstår bevist, at bortvisning var den nødvendige og konsekvente reaktion på det faktisk sikre grundlag.

9.4. Sammenkobling til obligationsretten: ophævelse som reaktionsvalg under bevisusikkerhed

Den obligationsretlige parallel skærper forståelsen af reaktionsleddet. Også i obligationsretten kan ophævelse beskrives som et reaktionsvalg, der forudsætter en bæredygtig kæde: misligholdelsesfaktum skal være tilstrækkeligt sikkert, misligholdelsen skal være kvalificeret som væsentlig, og den ophævende part skal typisk kunne håndtere tidsmomentet (reklamation/passivitet) og egen adfærd. Hvis faktum er usikkert, eller hvis den ophævende part har indrettet sig på fortsat opfyldelse, opstår et særligt pres på dokumentationsleddet: ophævelse "under usikkerhed" bliver i realiteten en placering af risiko, som den ophævende part kan komme til at bære, hvis beviskæden ikke er lukket.

I bortvisningssager materialiserer den samme struktur sig med særlig styrke, fordi bortvisning er den mest indgribende ansættelsesretlige reaktion. Den civilprocessuelle pointe er ikke normativ, men metodisk: jo mere indgribende reaktionen er, desto større bliver den praktiske betydning af, at beviskædens led er etableret gennem beviser, der kan bære modpartens kontradiktoriske angreb. FV2025-1568 viser netop, at når hændelsen er "sekunder på en gang", og de direkte vidner ikke afgiver forklaring – uden at alternative forklaringsformer er afsøgt og dokumenteret – placeres usikkerheden i praksis hos den part, der påberåber sig bortvisningens berettigelse.⁴

9.5. Delkonklusion: beviskæden som fælles forklaringsnøgle

Når sporene samles, kan tværgående konklusioner formuleres nøgternt:

For det første kan bortvisningssager på tværs af fora beskrives ved samme bevisrationalitet: afgørelserne drives af, om beviskædens centrale led kan etableres på et sikkert grundlag under fri bevisbedømmelse.¹³

For det andet viser materialet, at beviskædens **svageste led** ofte er hændelsesleddet (kortvarige episoder, manglende direkte forklaringer) og tids-/reklamationsleddet (undersøgellesforløb, passivitet, konsekvens). Reaktionsleddet optræder som et selvstændigt "filter", der kan føre til, at bortvisning underkendes, selv hvor en (bevist) misligholdelse foreligger.⁵

For det tredje er den obligationsretlige parallel ikke blot illustrativ: den bidrager til at begribe bortvisning som et særligt intensivt reaktionsvalg, hvor bevisusikkerhed og tidsmoment har strukturelt samme betydning som ved ophævelse – blot med andre faktiske og institutionelle rammer.

10. Bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed – beviskædebrud, reklamation og standpunktsrisiko

10.1. Indledning: usikkerhed som det praktiske omdrejningspunkt

Bortvisning er i praksis et reaktionsvalg, der træffes på et tidspunkt, hvor faktum sjældent er fuldt "afklaret" i efterfølgende bevisretlig forstand. Det karakteristiske ved materialet er derfor ikke blot, at bevisbedømmelsen ofte er vanskelig, men at den vanskelighed allerede er indlejret i beslutningssituationen: arbejdsgiver skal vælge reaktionsniveau, mens der ofte foreligger et ufuldstændigt eller konfliktfyldt hændelsesbillede.

Dette kapitel analyserer bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed ved at identificere, hvor usikkerheden typisk opstår, hvordan den "placeres" i afgørelsen, og hvilke processuelle og obligationsretlige paralleller der kan udledes (se kapitel 8 og 9).

Analysen er civilprocesretligt forankret, men dens genstand er i første række afgørelsespraksis: hvordan retter, opmænd og nævn faktisk argumenterer, når et centralt led i beviskæden ikke bliver tilstrækkeligt sikkert – og når reaktionsvalget derfor enten underkendes eller nedskaleres.

10.2. Tre usikkerhedsformer: hændelse, kvalifikation, reaktion

Usikkerhed i bortvisningssager fremtræder typisk i tre former, som bør holdes analytisk adskilt.

For det første **hændelsesusikkerhed**: hvad skete der konkret – ordlyd, bevægelse, tidsforløb, synslinje, deltagere. I sådanne situationer bliver "bedste bevis" afgørende, og fravær af direkte forklaringer får ofte dispositiv betydning, fordi det netop er dér, usikkerheden kunne være reduceret.

For det andet **kvalifikationsusikkerhed**: selv hvis hændelsen kan fastslås, er spørgsmålet, om den når tærsklen for grov misligholdelse i den konkrete stillings- og kontekst. Kvalifikationen fremstår ofte som en blanding af norm og faktum: intensitet, gentagelse, instruktioner, tidligere advarsler, stillingens tillidsindhold og eventuelle organisatoriske rammer.

For det tredje **reaktionsusikkerhed**: selv når hændelse og misligholdelse kan lægges til grund, opstår spørgsmålet, om bortvisning kan begrundes som nødvendig og proportional reaktion i lyset af det beviste, tidsforløbet og sagens oplysning. Det er netop her, at flere afgørelser udviser den karakteristiske struktur, at arbejdsgiver "vinder" en kritik af adfærden, men "taber" på reaktionsvalg.

10.3. Typologi over beviskædebrud ved bortvisning under usikkerhed

På tværs af materialet kan beviskædebrud – forstået som de punkter, hvor retten/opmanden identificerer et led, der ikke kan etableres tilstrækkeligt sikkert – samles i fem typetilfælde.

(1) Brud i hændelsesleddet: direkte vidner mangler eller er procesuelt uegnede

Det mest instruktive eksempel er faglig voldgift FV2025-1568, hvor opmanden udtrykkeligt knytter udfaldet til, at centrale vidner ikke afgav forklaring, og at det ikke fremgår, om forklaring ved telekommunikation med billede blev overvejet. Under denne usikkerhed lægges A's forklaring til grund ("så væsentlig usikkerhed ... at A's forklaring må lægges til grund"), og bortvisningsgrundlaget falder.³⁶ Det afgørende er ikke, at der manglede skriftlige redegørelser, men at det bærende led – de direkte iagttages kontrollerbare forklaring – ikke blev gjort procesegnet.

(2) Brud i dokumentleddet: interne regelsæt og forudsætninger kan ikke forankres

Et andet typetilfælde er, at bortvisningen begrundes i interne normer (politikker, personalehåndbøger, retningslinjer), men at det ikke kan dokumenteres tilstrækkeligt sikkert, at normgrundlaget var gældende, bekendt og relevant på bortvisningstidspunktet. Østre Landsrets dom af 26. august 2025 illustrerer denne type: der "er ikke godtgjort, at personalehåndbogen var gældende på bortvisningstidspunktet", og den usikkerhed svækker beviskæden om den påberåbte misligholdelsesnorm.³⁷ I sådanne afgørelser er bruddet ikke nødvendigvis i hændelsen, men i det led, der skulle forbinde hændelsen med en præcis norm.

(3) Brud i forbindelsesleddet: digitale spor kan ikke kobles sikkert til den påståede adfærd

Digitale spor (logdata, tidsregistrering, adgangssystemer) fremstår ofte som objektiverende, men praksis viser, at de kan være bevismæssigt skrøbelige, hvis forbindelsen til den konkrete adfærd ikke kan etableres. Vestre Landsrets dom af 1. juli 2025 er et koncentreret eksempel: "Det fremgår således ikke af telefonsamtalerne, om opkaldene vedrørte arbejde, eller om de var af privat karakter ...", og derfor kan det påberåbte faktum ikke lægges til grund.³⁸ Det er karakteristisk for dette typetilfælde, at der foreligger "data", men at data ikke kan bære slutningen til den retligt relevante adfærd.

³⁶ Faglig voldgiftssag FV2025-1568 (kendelse af 12.12.2025), herunder præmisser om manglende centrale forklaringer, fravær af overvejelse af forklaring ved telekommunikation med billede og konklusionen om "så væsentlig usikkerhed at A's forklaring må lægges til grund".

³⁷ Østre Landsrets dom af 26.08.2025 (anke 12. afdeling, BS-39232024-OLR), præmis om, at det "ikke [er] godtgjort, at personalehåndbogen var gældende på bortvisningstidspunktet".

³⁸ Vestre Landsrets dom af 01.07.2025 (anke 4. afdeling, BS-90502024-VLR), præmis om, at det ikke fremgår, om opkaldene vedrørte arbejde eller privat karakter, og at forholdet derfor ikke kan lægges til grund.

(4) Brud i tids- og reklamlationsleddet: reaktionsforløbet undergraver bevis og berettiget forventning

Når arbejdsgiver reagerer sent eller udisciplineret, opstår både et ansættelsesretligt og et bevismæssigt problem. Ansættelsesretligt kan der indtræde retstab ved manglende reklamation "uden ugrundet ophold". Bevismæssigt kan passivitet og inkonsistent håndtering reducere sandsynligheden af arbejdsgivers efterfølgende hændelses- og alvorlighedsfremstilling. Vestre Landsrets dom af 10. september 2025 illustrerer, at vurderingen af reaktionstid og undersøgelsesforløb kan indgå centralt i bortvisningens bæreevne – i realiteten som et selvstændigt led, der skal "holde", for at bortvisning kan bære.³⁹

Sammenkoblingen til obligationsretten er her strukturel: også der knytter misligholdelsesbeføjelser (ophævelse) sig til krav om rettidig påberåbelse; den nyere fremstilling i U.2025B.144 fremhæver netop, at det er mere præcist at tale om manglende reklamation end om "passivitet" som sådan, og at kravet skærpes ved brug af den mest indgribende beføjelse.⁴⁰ Den parallel er ikke blot analogisk: den belyser, hvorfor et sent reaktionsvalg ikke blot er "uheldigt", men kan ændre den retlige bedømmelse af, hvad modparten med rimelighed kunne indrette sig på.

(5) Brud i reaktionsleddet: misligholdelse kan bevises, men bortvisning kan ikke begrundes som nødvendig reaktion

Det måske mest karakteristiske for bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed er, at praksis relativt ofte accepterer en kritik af adfærd, men underkender bortvisningen. FV2025-1568 er også her illustrativ: opmanden lægger ved en episode til grund, at der forelå en grov tjenesteforseelse, og at A's reaktion var utilstrækkelig, men finder alligevel ikke grundlag for bortvisning og peger i stedet på tjenstlig advarsel som nærliggende.⁴¹ Bruddet ligger ikke i, om noget kritisabelt er sket, men i om bortvisning kan forankres som den proportionale konsekvens på det faktisk sikre grundlag. Her fremstår reaktionsleddet som et selvstændigt bevis- og argumentationskrav: hvorfor var mildere reaktioner ikke tilstrækkelige?

10.4. Standpunktsrisiko: når bortvisningen "låser" beviskravet opad

Den praktiske læring af typologien er, at bortvisning ikke blot er et resultat af bevis; bortvisning er også en disposition, der påvirker, hvordan bevis bedømmes.

Det skyldes standpunktsrisiko: den part, der vælger den mest indgribende beføjelse, må i praksis kunne bære risikoen for, at den faktiske usikkerhed ikke kan reduceres tilstrækkeligt under kontradiktorisk bevisførelse.

Standpunktsrisikoen er således ikke en omvendt bevisbyrde, men en konsekvens af, at valget af den mest indgribende reaktion øger kravet til efterprøvelig faktumfastlæggelse og proportionalitetsbegrundelse.

Dette er tydeligt i de afgørelser, hvor præmisserne – eksplicit eller implicit – afspejler en vurdering af, at arbejdsgiver kunne have valgt en mindre indgribende reaktion (advarsel/opsigelse), hvis det bevismæssige grundlag ikke kunne gøres mere robust. FV2025-1568 udtrykker denne struktur særligt klart, fordi opmanden samtidig anfører, at bortvisning ville have været "klar", hvis de manglende forklaringer kunne lægges til grund. Usikkerheden placeres dermed præcist: ikke i normens alvor, men i beviskædens procesegnethed.

10.5. Reklamation og passivitet: terminologisk stringens og bevisfunktion

Reklamation/passivitet bør behandles i to spor, som ikke må sammenblandes.

For det første som **retlig fortabelsesregel**: reaktionsretten kan fortabes ved manglende reklamation "uden ugrundet ophold", og kravet kan være skærpet ved bortvisning som hævebeføjelse. U.2025B.144 argumenterer for, at det terminologisk er mere retvisende at tale om reklamation end om passivitet, fordi "passivitet" også optræder i andre retstabslære (retsfortabende passivitet, forældelse).⁴²

³⁹ Vestre Landsrets dom af 10.09.2025 (anke 5. afdeling, BS-220032024-VLR), om reaktionstid/undersøgelsesforløb som led i bortvisningens bæreevne

⁴⁰ Brandt Andersen/Nielsen, "Arbejdsgivers reklamation 'uden ugrundet ophold' – et skred i terminologien", U.2025B.144, om reklamation som den præcise regel og om skærpe ved bortvisning som hævebeføjelse.

⁴¹ Faglig voldgiftssag FV2025-1568 (kendelse af 12.12.2025), herunder præmisser om manglende centrale forklaringer, fravær af overvejelse af forklaring ved telekommunikation med billede og konklusionen om "så væsentlig usikkerhed at As forklaring må lægges til grund".

⁴² Brandt Andersen/Nielsen, "Arbejdsgivers reklamation 'uden ugrundet ophold' – et skred i terminologien", U.2025B.144, om reklamation som den præcise regel og om skærpe ved bortvisning som hævebeføjelse.

For det andet som **bevismoment**: et langt og udisciplineret forløb kan i praksis svække arbejdsgivers bevisposition ved at skabe plausibilitetsproblemer (hvis forholdet var så alvorligt, hvorfor blev der så ikke reageret mere konsekvent?), og ved at øge risikoen for forklaringsglidninger, efterrationalisering og "sekundære" rekonstruktioner. Vestre Landsrets dom af 10. september 2025 kan læses som et eksempel på, at netop reaktionsforløbets kvalitet indgår i den samlede bedømmelse af bortvisningens bæreevne.⁴³

Den obligationsretlige parallel er velkendt: Tvedt fremhæver, at ophævelse forudsætter en klar, ubetinget og utvetydig ophævelseserklæring, og at rettidig meddelelse efter kundskab er et gennemgående krav; samtidig peges der på, at vedvarende kontraktforhold (som ansættelse) kan begrunde en mindre "kontant" frist end i køb, men med krav om effektiv tidsudnyttelse.⁴⁴ Denne parallel bidrager til at systematisere bortvisningssagens tidsled som både norm- og bevisbærende.

10.6. Delkonklusion: bortvisning under usikkerhed som beviskædeproblem

Bortvisning som reaktionsvalg under usikkerhed kan efter materialet beskrives med tre sammenfattende pointer.

For det første: Usikkerhedens afgørende betydning viser sig sjældent som et abstrakt "beviskrav"; den viser sig som et konkret brud i ét af beviskædens centrale led – typisk hændelsesleddet (manglende direkte forklaringer)⁴⁵ eller forbindelsesleddet (digitale spor, der ikke kan kobles sikkert til den påståede adfærd).⁴⁶

For det andet: Reklamation og reaktionstid er ikke blot en selvstændig retlig tærskel, men fungerer også som bevisfunktion ved at stabilisere eller destabilisere plausibiliteten af arbejdsgivers alvorlighedsfremstilling og beslutningsproces.

For det tredje: Reaktionsleddet fremstår som et selvstændigt filter, der kan underkende bortvisning, selv når en kritisabel adfærd kan lægges til grund, hvis det ikke kan begrundes overbevisende, at netop bortvisning var nødvendig og proportional på det faktisk sikre grundlag.

11. Civilprocesretlig forankring: hvorfor beviskæden knækker, når den knækker

11.1. Bevisret og bevisførelse som to analytiske niveauer

De tværgående mønstre i de 50 afgørelser (kapitel 6) og den efterfølgende typologi over beviskædebrud (kapitel 10) kan civilprocesretligt beskrives som et samspil mellem to adskilte – men i praksis sammenvævede – niveauer: (1) den processuelle tilvejebringelse og afgrænsning af bevismaterialet og (2) den almene bevisret, herunder fri bevisbedømmelse, bevisbyrde og beviskrav.

Distinktionen er afgørende, fordi mange "bevisnederlag" i bortvisningssager ikke udspringer af en abstrakt vurdering af "sandhed", men af den måde, hvorpå sagen faktisk bliver processuelt oplyst, afgrænset og præsenteret inden og under hovedforhandlingen.⁴⁷

Dette kapitel angiver derfor den civilprocesretlige forklaringsramme for, at en beviskæde knækker i praksis: ikke som et psykologisk fænomen, men som et produkt af forhandlingsprincippet, kontradiktion, relevansfiltrering (afskæring), umiddelbarhed og de skadevirkninger, som kan knytte sig til en parts bevisposition.

11.2. Forhandlingsprincippet og den processuelle "bærepligt" for beviskæden

⁴³ Vestre Landsrets dom af 10.09.2025 (anke 5. afdeling, BS-220032024-VLR), om reaktionstid/undersøgelsesforløb som led i bortvisningens bæreevne.

⁴⁴ Pernille Bille Tvedt, Misligholdelse af funktionærkontrakter, 2005, afsnit 5.2.1, om ophævelsesmeddelelse efter kundskab, vedvarende kontraktforhold og kravet om effektiv tidsudnyttelse; sammenholdt med den almindelige obligationsretlige reklamationslære.

⁴⁵ Faglig voldgiftssag FV2025-1568 (kendelse af 12.12.2025), herunder præmisser om manglende centrale forklaringer, fravær af overvejelse af forklaring ved telekommunikation med billede og konklusionen om "så væsentlig usikkerhed at As forklaring må lægges til grund".

⁴⁶ Vestre Landsrets dom af 01.07.2025 (anke 4. afdeling, BS-90502024-VLR), præmis om, at det ikke fremgår, om opkaldene vedrørte arbejde eller privat karakter, og at forholdet derfor ikke kan lægges til grund.

⁴⁷ Christian Dahlager og Dorte Kynde Nielsen, Civile retssager, 3. udg., Djøf Forlag 2025, kap. 14 (særligt indledningen om sontringen mellem processuel tilvejebringelse og almen bevisret).

Forhandlingsprincippet indebærer, at retten som udgangspunkt træffer afgørelse på grundlag af det, parterne gør gældende og fører bevis for; retten tilvejebringer ikke selv beviser og erstatter ikke parternes bevismangler med en selvstændig oplysning. Det har to metodiske konsekvenser for analysen af bortvisningssager som beviskæder:

For det første er beviskæden ikke blot en efterrationaliseret "rekonstruktion" i en analyse; den er den processuelle struktur, hvori en parts påstand og anbringender skal bæres til dom. Hvis et centralt led ikke gøres processuelt egnet (fx fordi direkte vidner ikke føres, eller fordi et dokument ikke kan underbygges eller kontradikteres), opstår der et bevismæssigt hul, som retten – af principielle grunde – ikke kan udfylde ved egen drift.⁴⁸

For det andet betyder forhandlingsprincippet, at "usikkerhedsplacering" (kapitel 6) ofte kan oversættes til et mere præcist civilprocesretligt spørgsmål: Hvem bærer risikoen for, at et bestemt faktum ikke bliver tilstrækkeligt oplyst gennem parternes bevisførelse? Det spørgsmål hænger sammen med bevisbyrden og beviskravet (kapitel 9), men det afgøres i praksis ofte af mere håndfaste processuelle valg: hvilke vidner føres, hvilke dokumenter fremlægges, og hvilke alternative bevisveje etableres, hvis "bedste bevis" ikke kan realiseres.

11.3. Procesledelse og rettens værktøjer – uden at retten bliver "bevisproducent"

At retten ikke tilvejebringer beviser, udelukker ikke procesledelse. Civilprocessen forudsætter tværtimod, at retten kan strukturere forløbet og – inden for rammerne af parternes dispositionsret – understøtte, at sagen bliver tilstrækkeligt oplyst til, at afgørelse kan træffes. Det sker gennem styring af forberedelsen, fastlæggelse af temaer og rettens mulighed for at opfordre parterne til at præcisere påstande, anbringender og beviser.

I bortvisningssager bliver denne sondring særlig synlig: Retten kan typisk identificere, at et led i beviskæden er spinkelt (fx et centralt hændelsesforløb baseret på én indirekte forklaring), men kan ikke erstatte partens bevismangel. Retten kan derimod – gennem procesledelse – gøre det tydeligt, at bevisbilledet er ufuldstændigt, og at konsekvensen kan blive, at usikkerheden falder ud til skade for den part, der bærer bevisrisikoen.⁴⁹

11.4. Afskæring og relevans: retsplejelovens filter for, hvad der overhovedet bliver til bevis

Et centralt – men ofte undervurderet – led i beviskædeanalysen er, at ikke alt materiale kan eller bør blive til bevis. Civilprocessen opererer med en relevans- og proportionalitetsfiltrering, hvor bevisførelse kan afskæres, hvis den må anses for uden betydning, uegnet eller uforholdsmæssigt belastende i forhold til sagens oplysning.

Dette har særlig betydning i bortvisningssager, fordi parterne ofte søger at "stabilisere" et hændelsesforløb gennem støttebeviser, der reelt ligger i periferien: generelle karaktervidner, bredt arbejdsmiljømateriale, historiske episoder eller interne vurderingsnotater, der ikke kan bringes i egentlig kontradiktion. Afskæringsspørgsmål bliver dermed et procesnært udtryk for en dybere problemstilling: Om materialet faktisk forstærker beviskæden, eller blot udvider sagen uden at mindske usikkerheden om kernehændelsen.⁵⁰

11.5. Fri bevisbedømmelse som "frirum" – men ikke som fripas fra begrundelseskrav og processtruktur

Fri bevisbedømmelse indebærer, at retten ikke er bundet af legale bevisregler, men foretager en samlet vurdering af beviserne. Den frihed kan imidlertid misforstås, hvis den fremstilles som et ubegrænset skøn. For det første udøves fri bevisbedømmelse på det materiale, der er processuelt tilvejebragt og afgrænset (jf. afsnit 11.2-11.4). For det andet er den bundet af kravet om saglighed og – i praksis – et begrundelseskrav, der gør det muligt at identificere, hvilke bevisled der blev tillagt vægt, og hvorfor et givent led blev anset for usikkert eller utilstrækkeligt.⁵¹

⁴⁸ Bekendtgørelse af lov om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter § 17 og § 29 (retsplejelovens regler om hovedforhandling anvendes med fornødne tilpasninger).

⁴⁹ Christian Dahlager og Dorthe Kynde Nielsen, *Civile retssager*, 3. udg., Djøf Forlag 2025, kap. 14 (om rettens rolle og procesledelse i bevisførelsen).

⁵⁰ Christian Dahlager og Dorthe Kynde Nielsen, *Civile retssager*, 3. udg., Djøf Forlag 2025, kap. 14.2 (om afskæring og relevanskriterier, herunder typetilfælde).

⁵¹ Christian Dahlager og Dorthe Kynde Nielsen, *Civile retssager*, 3. udg., Djøf Forlag 2025, kap. 14.3 (om fri bevisbedømmelse, bevisbyrde og beviskrav, herunder betydningen af begrundelse og samlede vurderinger).

I de 50 afgørelser ses dette som en tilbagevendende argumentationsfigur: Retten (eller opmanden) accepterer et støttebevis (typisk dokumentation for sagsforløb, interne møder, notater), men konstaterer, at det ikke eliminerer den afgørende usikkerhed om selve hændelsen eller om den bortvistes konkrete handlemåde. Fri bevisbedømmelse bliver dermed ikke en "åben" invitation til at udfylde hullerne, men en metode til at forklare, at hullerne består – og at de derfor får procesretlig konsekvens.

11.6. Skadevirkninger og bevismæssige konsekvenser af passivitet og bevisnærhed

Når en part undlader at fremlægge relevante oplysninger eller undlader at føre nærliggende beviser, kan det påvirke bevisvurderingen. Civilprocessen opererer her med et spektrum af skadevirkninger: fra bevismæssige slutninger (negative inference) til en lempelse af modpartens bevisbyrde i praksis, alt afhængig af omstændighederne og den konkrete bevisnærhed.

Det afgørende er ikke en abstrakt "sanktion", men en rationel forklaring: Hvis en part har særligt let adgang til et bevis (dokumenter, interne systemspor, centrale vidner) og ikke udnytter det, kan retten – som et led i den frie bevisbedømmelse – tillægge denne undladelse betydning, netop fordi bevisbilledet ellers ville være forventeligt mere robust.⁵² Dette spor har særlig forklaringskraft i sager, hvor bortvisningen hviler på kortvarige hændelser, og hvor de direkte iagttagere derfor er bevismæssigt "bærende".

11.7. Umiddelbarhed og vidnebevis: hvorfor fraværet af centrale vidner ofte er afgørende

Umiddelbarhedsprincippet – sammenholdt med den praktiske vægtning af mundtlige forklaringer – er en nøgle til at forstå, hvorfor bortvisningssager ofte afgøres af vidnebevis. Når hændelsen er kort, fortolkningsfølsom og uden objektive spor, bliver direkte forklaringer (den bortviste og de nærmeste iagttagere) det bærende grundlag. Samtidige skriftlige redegørelser kan støtte, men kan sjældent erstatte den procesuelle kvalitet, der ligger i en forklaring under afhøring og kontradiktion.

Denne mekanisme er særlig tydelig i FV2025-1568, hvor opmanden – eksplicit og usædvanligt tydeligt – knytter udfaldet til fraværet af de centrale vidner og til, at alternative forklaringsformer ikke fremstår afsøgt.⁵³ Retsplejeloven åbner i civile sager for afhøring ved telekommunikation med billede, når betingelserne er opfyldt og formerne findes betryggende; det gør det procesmæssigt vanskeligere at forklare vidnefravær alene med praktiske eller helbredsmæssige forhold, hvis alternative løsninger ikke er undersøgt.⁵⁴

11.8. Sagkyndig oplysning: partsindhentede erklæringer, syn og skøn og beviskædens "tekniske led"

En særskilt – men stadig mere praktisk vigtig – dimension i beviskæder er sagkyndig oplysning. I bortvisningssager kan den tekniske eller økonomiske dimension (fx digitale spor, logdata, adgangssystemer, tidslinjer, økonomiske dispositioner) være afgørende for, om hændelsesforløb kan objektiviseres. Civilprocessen rummer her en klassisk spænding mellem syn og skøn (som retsligt styret bevismiddel) og partsindhentede erklæringer (som kan være procesøkonomisk attraktive, men også bevismæssigt sårbare).

Det civilprocesretlige udgangspunkt er, at sagkyndige erklæringer indgår under fri bevisbedømmelse, men bevisværdien kan påvirkes af erklæringens tilblivelse, mandat, datagrundlag og modpartens mulighed for effektiv kontradiktion.⁵⁵ Netop derfor er det metodisk frugtbart i analysen af de 50 afgørelser at behandle sagkyndige beviser som et selvstændigt led i beviskæden: ikke blot "et bilag", men et led, der enten kan stabilisere et usikkert hændelsesforløb – eller blive angrebspunkt for beviskædens sammenbrud.

12. Processuel læring - implikationer for bevisplanlægning og bevisførelse i bortvisningssager

12.1. Indledning: fra mønstre til procesnære implikationer

⁵² Zahle, Om det juridiske bevis, 1976, (de afsnit, der behandler skadevirkninger og bevismæssige slutninger ved undladelser).

⁵³ Tilkendegivelse af 12.12.2025 i faglig voldgiftssag FV2025-1568 (tidl. FV2025-70) (præmisser om vidnefravær og usikkerhedens betydning for bevisbedømmelsen).

⁵⁴ Retsplejeloven § 192 (telekommunikation med billede ved vidneforklaring) og § 174, stk. 2 (vidneforklaring via telekommunikation med billede i civile sager).

⁵⁵ Retsplejeloven § 341 a og § 209 a (partsindhentede sagkyndige erklæringer i borgerlige sager, herunder udgangspunktet for fremlæggelse og modpartsadgang).

De tværgående analyser i kapitel 6-11 viser, at bortvisningssager typisk tabes eller vindes på få, tilbagevendende punkter i beviskæden: (i) hændelsesleddet (hvad skete der konkret), (ii) forbindelsesleddet (hvordan et spor kobles sikkert til den påståede adfærd), og (iii) reaktionsleddet (hvorfor netop bortvisning kan begrundes på det faktisk sikre grundlag).

Denne "beviskædetænkning" har et civilprocesretligt sidestykke: udfaldet bliver i praksis bestemt af, om en part får gjort de bærende led procesegnet under forhandlingsprincippet og fri bevisbedømmelse, og om modpartens kontradiktionsmuligheder respekteres i bevismaterialets tilblivelse.

Formålet med kapitlet er at udlede procesnære implikationer uden retspolitisk eller normativiserende tone: ikke hvad parter "moralsk" burde gøre, men hvilke bevismæssige konsekvenser praksis viser, at bestemte procesvalg typisk har – og hvordan de hænger sammen med retsplejelovens rammer og de obligationsretlige analogier, som artiklen bygger på.

12.2. Bevisplan som kæde: identifikation af nødvendige led og alternative bevisveje

Et gennemgående resultat er, at "mange beviser" ikke nødvendigvis giver en stærk sag, hvis de ikke binder sig til de led, der faktisk er dispositive. En procesnær metode er derfor at formulere bevisplanen som en kæde med eksplicitte led og eksplicitte "huller":

1. **Ledfastlæggelse:** Hvilket faktum skal fastslås (ord, handling, tid, sted, relation, rolle)?
2. **Bærende bevis:** Hvilket bevis kan direkte bære netop dette led (direkte iagttagelser, objektive spor, samtidige notater)?
3. **Støttebevis:** Hvilke beviser styrker troværdighed/konkretisering uden at udvide temaet?
4. **Modbevis og forklaringsalternativer:** Hvilke modforklaringer er forudsigelige, og hvordan kan de enten afkræftes eller procesuelt neutraliseres?
5. **Alternativ bevisvej:** Hvad er erstatningsbeviset, hvis "bedste bevis" ikke kan føres (fx fjernforklaring, supplerende objektive spor, sagkyndig oplysning)?

Udtrykket 'bedste bevis' bruges her som en proceslogisk forventning om det mest bevisnære materiale, og fravær heraf håndteres inden for fri bevisbedømmelse som et spørgsmål om bevisværdi og bevisrisiko – ikke som en særskilt bevisregel.

Denne struktur er i realiteten en procesjuridisk operationalisering af fri bevisbedømmelse: retten bedømmer frit, men kun på grundlag af det, der faktisk føres og kan efterprøves (retsplejeloven § 344, sammenholdt med bevisførelsens rammer og afskæring).

12.3. Samtidighed, tilblivelse og "procesegnethed" i dokumentbeviset

I en stor del af materialet udgøres dokumentationen af interne forløbsdokumenter: indberetninger, referater, partshøringer, mødeindkaldelser, mails, tidslinjer. Bevisværdien afhænger imidlertid i høj grad af tre forhold, som praksis indirekte "tester" gennem den frie bevisbedømmelse:

(a) Samtidighed og specificitet: Jo tættere på hændelsen og jo mere konkret (ordlyd, bevægelse, placering, tidsforløb), desto mere beviskraft – især når hændelsen er kortvarig og fortolkningsfølsom (jf. kapitel 6 og 10).

(b) Tilblivelseskontrol: Dokumenter skrevet af andre end den direkte iagttagelse har ofte et indbygget angrebepunkt: om de gengiver iagttagelserns egne ord, eller om de er redigeret, sammenfattet eller juridisk "tolket". Den bevismæssige risiko øges, hvor dokumentet samtidig træder i stedet for forklaring under afhøring.

(c) Kontradiktionsmulighed: Dokumentets beviskraft øges, hvis modparten har haft reel mulighed for at forholde sig til indholdet løbende (partshøring, rettelser, præciseringer), og hvis dokumentet senere kan understøttes af forklaringer, der kan efterprøves. Retsplejelovens struktur om bevisførelsen og bevisbedømmelsen forudsætter netop, at beviser kan testes under processens former, og at irrelevant/uegnet bevisførelse kan afskæres (retsplejeloven § 341 og § 344).

12.4. Vidnebeviset: "bedste bevis", fjernforklaring og skadevirkninger ved fravær

12.4.1. Direkte iagttagere som bærende led

Når hændelsen er kort, uden objektive spor og med høj fortolkningsrisiko, bliver de direkte iagttagere typisk kædens bærende led. Dette er udtrykkeligt synligt i faglig voldgift FV2025-1568, hvor opmanden – netop under henvisning til usikkerheden og de manglende centrale forklaringer – lægger den bortvistes forklaring til grund, samtidig med at det bemærkes, at udfaldet kunne have været et andet, hvis de direkte forklaringer kunne lægges sikkert til grund.

Det procesnære punkt er derfor ikke "vidner er vigtige" i almindelighed, men at praksis konsekvent viser et bevismæssigt knæk, når sagen reelt bæres af et kort hændelsesforløb, og de direkte iagttagere ikke afgiver forklaring i en form, der er procesuelt efterprøvelig.

12.4.2. Fjernforklaring som procesinstrument - og krav om betryggende former

Retsplejeloven giver mulighed for afhøring ved telekommunikation med billede, og litteraturen fremhæver betingelser og hensyn (bl.a. om det er hensigtsmæssigt og forsvarligt, og om der er tale om hovedvidner). I bortvisningssager betyder dette, at begrundelser for vidnefravær – især når de direkte iagttagere er bærende – i praksis får lav forklaringskraft, hvis alternative forklaringsformer ikke er afsøgt eller dokumenteret som uegnede. Netop denne pointe fremhæves i FV2025-1568 ved bemærkningen om, at det ikke fremgår, om forklaring ved fjernforbindelse blev overvejet.

12.4.3. Fravær af "bedste bevis" og bevismæssige slutninger

Materialet illustrerer, at retten/opmanden sjældent udtaler en "sanktion" ved vidnefravær i formel forstand, men at fraværet kan indgå som et tungt moment i den samlede bevisbedømmelse, når fraværet efterlader et åbent forklaringsrum. Dette er en procesfunktionel skadevirkning: usikkerheden forbliver, og usikkerheden placeres efter bevisbyrde og beviskrav. Zahles bevisteoretiske fremstilling er nyttig som ramme for, hvorfor indicier sjældent kan erstatte et manglende direkte led, når indiciene netop ikke kan eliminere rimelige alternative forklaringer.

12.5. Digitale spor: efterprøvelighed, kæde og fortolkningsrisiko

Digitale spor fremstår ofte som objektive, men praksis viser, at de ofte knækker i forbindelsesleddet: data kan være sikre som data, men usikre som slutning til adfærd. Vestre Landsrets dom af 1. juli 2025 er et illustrativt eksempel, hvor telefonsamtaler i sig selv ikke gjorde det muligt at fastslå det retligt relevante (om opkaldene var arbejdsmæssige eller private).

Einersens klassiske analyse af elektroniske beviser er fortsat metodisk relevant: det centrale bliver, om den digitale dokumentation kan gøres efterprøvelig – ikke blot fremvist – og om kæden fra indsamling til konklusion kan beskrives uden spring. I bortvisningssager kan det konkretiseres i tre procesnære spørgsmål:

- **Indsamling:** Hvem har udtaget data, hvornår, fra hvilket system, og med hvilke søgekriterier?
- **Bevaring:** Er der versionskontrol, metadata, log over udtræk og integritet (så data ikke fremstår "redigerede")?
- **Fortolkning:** Hvilke alternative forklaringer er realistiske, og hvilke supplerende oplysninger er nødvendige for at udelukke dem (fx arbejdsplan, opgavefordeling, systemmanual, adgangsrettigheder)?

Hvor disse tre lag ikke kan dokumenteres, bliver digitale spor i praksis ofte støttebeviser – ikke bærende beviser.

12.6. Sagkyndig oplysning: syn og skøn, partsindhentede erklæringer og bevisvægt

I bortvisningssager med tekniske eller komplekse forhold kan sagkyndig oplysning være et middel til at stabilisere forbindelsesleddet (fx digital sporanalyse, regnskabsteknik, arbejdsgange). Materialet og den supplerende litteratur om partsindhentede sagkyndige erklæringer peger på en civilprocesretlig kerne: bevisværdien påvirkes af tilblivelsen, mandatets præcision og modpartens mulighed for at udfordre grundlaget.

Retsplejelovens nyere rammer om partsindhentede sagkyndige erklæringer skaber i den sammenhæng et mere formaliseret rum for, at sagkyndige bidrag kan indgå uden at undergrave kontradiktionshensynet, men beviskraften vil fortsat bero på, om erklæringen reelt oplyser det dispositive led, eller blot tilbyder en partsnær "tolkning" af allerede omstridte fakta.

12.7. Tidsmomentet: reklamation "uden ugrundet ophold" som retligt og bevismæssigt led

Flere afgørelser illustrerer, at reaktionstid og forløb ikke alene er et selvstændigt ansættelsesretligt tema, men også en bevisfunktion: et langt eller inkonsistent forløb øger risikoen for forklaringsglidninger og undergraver ofte plausibiliteten af, at forholdet var bortvisningsbærende på det tidspunkt, hvor arbejdsgiver fik kendskab.

Den nyere terminologiske diskussion i U.2025B.144 er væsentlig, fordi den skærper sondringen mellem manglende reklamation og mere generelle passivitetslærdomme og derved præciserer, hvilket retligt kriterium der faktisk analyseres. Den obligationsretlige analogi (kapitel 8-9) skærper samtidig forståelsen af bortvisningens "standpunktsrisiko": den mest indgribende misligholdelsesbeføjelse kræver ikke blot et mere sikkert faktum, men også et disciplineret tids- og kommunikationsforløb, der kan bære, at forholdet påberåbes som ophævelsesgrundlag.

12.8. Subsidiære standpunkter og reaktionsalternativer som processtruktur

Et markant procesmønster i materialet er, at sager med flere påberåbte episoder eller flere begrundelser kan falde, når én episode ikke bevises – og når det samtidig ikke fremgår klart, om bortvisningen ville være gennemført på de øvrige forhold alene. FV2025-1568 rummer netop en sådan struktur, idet opmanden bemærker usikkerhed om, hvorvidt arbejdsgiveren ville have bortvist alene på den episode, der faktisk kunne lægges til grund.

Dette har en procesnær implikation: præcisering af subsidiære standpunkter er ikke blot "procedureteknik", men et middel til at gøre reaktionsleddet efterprøveligt. Hvis bortvisning påberåbes på flere forhold, bliver det et selvstændigt bevis- og argumentationskrav at kunne redegøre for reaktionshierarkiet: hvilken episode bærer hvad, og hvad er konsekvensen, hvis et led falder.

12.9. Processtyring i civile sager og tværgående fora: plan, tema og undgåelig omberømmelse

Domstolsstyrelsens vejledning om behandling af civile sager fremhæver betydningen af tidlig tematisering, systematik og digital sagsbehandling.

I bortvisningssager med bevismæssig kompleksitet (mange bilag, flere episoder, digitale spor, eventuelle sagkyndige) får dette en direkte bevismæssig funktion: jo tidligere bevis- og temaafrænsning sker, desto lettere er det at undgå sen omberømmelse, bevismæssige overraskelser og uigennemsigtige bilagsmasser, der i praksis svækker rettens mulighed for at "se" bevisekædens dispositive led.

Samtidig er det et bærende præmis for artiklens tværgående metode, at Arbejdsretten og faglig voldgift i hovedtræk arbejder efter samme processuelle grundprincipper som retsplejeloven, i kraft af arbejdsretslovens bestemmelser om hovedforhandling og voldgiftsforhandling efter retsplejelovens regler med de fornødne tilpasninger. De procesnære læringspunkter om bevisplan, kontradiktion og procesegnethed har derfor relevans på tværs af fora, selv om de konkrete procesformer varierer.

12.10. Samlet procesnær syntese

Materialet peger samlet på en civilprocesretlig kerne: bortvisningssager afgøres sjældent af en abstrakt diskussion om "høj" eller "lav" bevisstandard, men af om en part får gjort de dispositive led i bevisekæden procesegnede – og om reaktionsvalget kan forankres på det faktisk sikre grundlag, herunder i lyset af tidsmomentet og reklamationslæren.

Den obligationsretlige analogi bidrager i denne sammenhæng ikke med et selvstændigt "normsæt", men med en skærpet begrebslig og strukturel forståelse af, hvorfor bortvisning (som ophævelseslignende beføjelse i et vedvarende kontraktforhold) både fremkalder et krav om klar faktuel forankring og et krav om disciplineret påberømmelse. Når disse to elementer møder civilprocessens forhandlingsprincip og frie bevisbedømmelse, bliver udfaldet i praksis ofte et spørgsmål om usikkerhedsplacering: hvor usikkerheden opstår, og hvem der bærer dens konsekvens.

Bilag A. Metodebilag (udførlig redegørelse)

Bilag A redegør for, hvordan datasættet er opbygget, hvordan kodningen er gennemført, og hvilke kvalitetssikringsmekanismer der er anvendt. Formålet er at gøre analysen efterprøvelig for læsere, der ikke har forudsætninger i kunstig intelligens eller tekstanalytiske værktøjer, og samtidig give kritikere et klart grundlag for at vurdere metodens begrænsninger.

Materialet. Datasættet består af 50 offentliggjorte afgørelser om bortvisning på tværs af fora (almindelige domstole, faglig voldgift, Arbejdsretten og nævn). Udvælgelseskriteriet er de 50 senest offentliggjorte afgørelser, uanset år. Afgrænsningen er til "rene" bortvisningssager i den forstand, at datasættet ikke er designet til at analysere særregimer med særlige bevisregler eller bevisbyrdeforskydninger (fx diskrimination).

Forum og sammenlignelighed. Bevisførelse og bevisvurdering i de fagretlige fora er i vidt omfang struktureret efter samme procesprincipper som i retsplejeloven: for Arbejdsretten følger dette af arbejdsretslovens § 17, og for faglig voldgift følger det af arbejdsretslovens § 29 (med de fornødne tilpasninger og aftalte fravigelser). Det fælles procesretlige udgangspunkt gør det meningsfuldt at sammenligne, hvordan beviskæder opbygges og bryder, samtidig med at analysen respekterer forskelle i begrundelsesgrad og offentliggørelsesform.

Kodningsark og kodemanual. Kodningen er gennemført i et struktureret kodningsark med 70 felter. Felterne er grupperet i seks hovedblokke: (1) identifikation (instans, dato, sagsnummer), (2) ansættelsesramme, (3) tidslinje (hændelse, kundskab, reaktion), (4) misligholdelse og vurderingstemaer (misligholdelseskategori, proportionalitet samt passivitet/reklamation), (5) bevisprofil og bevismidler (dokumenter, vidner og eventuelle digitale spor), og (6) udfald og retsfølger. Kodemanualen indeholder korte definitioner og tilladte værdier for hvert felt og foreskriver gennemgående brug af "UK" ved manglende oplysninger.

Trin 1: struktureret udtrækning ved brug af en specialtilpasset GPT-løsning. Første trin bestod i, at hver afgørelse blev læst af en specialtilpasset GPT-baseret tekstanalyseløsning, som udfyldte kodningsarket efter kodemanualen. Løsningen var instrueret til kun at kode forhold, der kan forankres i afgørelsens tekst, og til at anvende "UK", hvis teksten ikke indeholder den nødvendige oplysning. Outputet blev indsat som et første udkast i kodningsarket.

Trin 2: fuld manuel validering. Andet trin bestod i en fuldstændig manuel gennemlæsning og validering af alle 50 afgørelser. Valideringen fulgte en fast kontrolrækkefølge: (a) identifikation, (b) tidslinje, (c) misligholdelseskategori og passivitet/reklamation, (d) bevisprofil, og (e) udfald. Ved komprimerede stadfæstelser blev den gengivne underinstansdom inddraget i det omfang, den fremgik af landsrettens gengivelse.

Kalibrering. Før den fulde validering blev kodningsskemaet kalibreret på et pilotmateriale fra flere fora. Formålet var at afklare grænsetilfælde og sikre ensartet brug af "UK", særligt ved kodning af passivitet/reklamation og proportionalitetstemaer.

Kvalitetssikring og sporbarhed. Kodningsarket indeholder notefelter til kodningsbemærkninger og en kvalitetssikring-oversigt, der synliggør, hvilke felter der hyppigt ender som "UK". Det gør det gennemsigtigt, hvor materialet kan bære tværgående udsagn, og hvor afgørelsesmaterialets begrundelsesform sætter en grænse.

Metodens begrænsninger. Metoden påvirkes navnlig af (1) variation i afgørelseres begrundelsesdybde, (2) anonymisering, der kan reducere efterprøveligheden af konkrete faktumled, og (3) risikoen for, at en tekstanalyseløsning overser eller misforstår oplysninger. Den sidste risiko er imødegået ved fuld manuel validering. Det bør dog understreges, at datasættet er en systematiseret læsning af offentliggjorte afgørelser: analysen beskriver derfor først og fremmest retternes og opmændenes begrundelser og bevismæssige prioriteringer, ikke et uafhængigt faktakatalog over de underliggende hændelser.

Bilag B. Oversigt over de 50 afgørelser (instans, dato, sagsnummer) med analyse

Analysen er en kort, standardiseret opsummering (2-4 linjer) baseret på kodningsfelterne. Hvor afgørelsen ikke giver sikker oplysning om et punkt, er dette angivet som "UK" (ukendt/ikke oplyst). Hvor udfald ikke er eksplicit, men kan udledes sikkert af resultat/præmisser, er dette angivet som "infereret" med en styrkeangivelse.

Afgørelse	Analyse (kodet)
Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift) 12. december 2025 FV2025-1568 · KENDELSE	Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.
Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift) 20. november 2025 FV2025-1442 · KENDELSE	Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Trafik/kørsel. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.
Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift) 4. november 2025 FV2025-1401 · KENDELSE	Udfald: UK. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: UK (dokumenter: Nej; vidner: Nej; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Nej. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.
Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift) 24. september 2025 FV2024-436 · KENDELSE	Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: BÆRER). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.
Vestre Landsret (Domstol) 10. september 2025 BS-220032024-VLR · DOM	Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: BÆRER). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.
Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift) 10. september 2025 FV2025-160 · TILKENDEGIVELSE	Udfald: UK. Hovedkategori: Udeblivelse. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: UK.
Vestre Landsret (Domstol) 8. september 2025 BS-139682024-VLR · DOM	Udfald: UK (infereret: Uberettiget, styrke: Middel). Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: BÆRER). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.
Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift) 1. september 2025 FV2025-201 · KENDELSE	Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Afskedigelsesnævnet (Afskedigelsesnævn)
27. august 2025
SagNr20250225 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Alkohol/narko. Bevisprofil:
VidneDominator (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Østre Landsret (Domstol)
26. august 2025
BS-39232024-OLR · DOM

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Tyveri/bedrageri. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.

Vestre Landsret (Domstol)
1. juli 2025
BS-90502024-VLR · DOM

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse.
Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Østre Landsret (Domstol)
23. juni 2025
BS-620312023-OLR · DOM

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: UK (dokumenter:
Nej; vidner: Nej; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
26. maj 2025
FV2024-136 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: UK
(dokumenter: Nej; vidner: Nej; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Nej.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
19. maj 2025
FV2024-829 · KENDELSE

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse.
Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.

Vestre Landsret (Domstol)
27. marts 2025
BS-482042024-VLR · UK

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: VidneDominator
(dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Vestre Landsret (Domstol)
19. marts 2025
BS-618102023-VLR · DOM

Udfald: UK (infereret: Uberettiget, styrke: Middel). Hovedkategori:
Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner:
Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Østre Landsret (Domstol)
17. marts 2025
BS-518512024-OLR · DOM

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Andet. Bevisprofil: UK (dokumenter:
Nej; vidner: Nej; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
13. marts 2025
FV2024-348 · KENDELSE

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse.
Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning
(resultat: BÆRER). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.

Østre Landsret (Domstol)
27. februar 2025
BS-242232023-OLR · DOM

Udfald: UK. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja;
vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning
(resultat: BÆRER). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
3. januar 2025
FV2024.194 · KENDELSE

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Tyveri/bedrageri. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
17. december 2024
Sag2024-340 · PROTOKOLLAT

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Trafik/kørsel. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: UK.

Afskedigelsesnævnet (Afskedigelsesnævn)
25. november 2024
SagNr20240424 · TILKENDEGIVELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Andet. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
5. november 2024
FV2024.347 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
7. oktober 2024
FV2023-1120 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
7. oktober 2024
FV2023-1119 · KENDELSE

Udfald: UK. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil:
VidneDomineret (dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
7. oktober 2024
FV2023-1118 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil:
Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
7. oktober 2024
FV2023-1117 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil:
Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
7. oktober 2024
FV2023-1069 · KENDELSE

Udfald: UK. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
9. september 2024
FV2024-256 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja.

Vestre Landsret (Domstol)
5. september 2024
BS-506252023-VLR · DOM

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
4. september 2024
FV2024-240 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: UK.

Højesteret (Domstol)
3. september 2024
BS-611322023-HJR · DOM

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: BÆRER). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Østre Landsret (Domstol)
4. juli 2024
BS-42432023-OLR · DOM

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
6. juni 2024
FV2023-1323 · KENDELSE

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja.

Vestre Landsret (Domstol)
15. april 2024
BS-118672023-VLR · DOM

Udfald: UK. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Østre Landsret (Domstol)
26. marts 2024
BS-483062022-OLR · DOM

Udfald: UK. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej). Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja. Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Vestre Landsret (Domstol)
16. februar 2024
BS-394642022-VLR · DOM

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse.
Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: BÆRER_IKKE). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Vestre Landsret (Domstol)
13. februar 2024
BS-348262023-VLR · DOM

Udfald: UK (infereret: Uberettiget, styrke: Middel). Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
14. januar 2024
FV2024.162 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Trafik/kørsel. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: UK.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
6. december 2023
FV2023-495 · TILKENDEGIVELSE

Udfald: UK. Hovedkategori: Alkohol/narko. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Afskæring/BerettigetForventning (resultat: BÆRER_IKKE). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Ledernævnet (Ledernævn)
28. november 2023
SagNr20230287 · TILKENDEGIVELSE

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse.
Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Nej.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
13. november 2023
Sag2023-742 · TILKENDEGIVELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Trafik/kørsel. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Østre Landsret (Domstol)
31. oktober 2023
BS-366272022-OLR · DOM

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Tyveri/bedrageri. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.

Arbejdsretten (Arbejdsretten)
25. oktober 2023
Sag2022-1157 · RFM

Udfald: UK. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: Ja.

Østre Landsret (Domstol)
11. oktober 2023
BS-472652022-OLR · UK

Udfald: UK (infereret: Uberettiget, styrke: Middel). Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: VidneDomineret (dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Afskedigelsesnævnet (Afskedigelsesnævn)
3. oktober 2023
SagNr20230305 · KENDELSE

Udfald: Uberettiget. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.

Østre Landsret (Domstol)
4. juli 2023
BS-251042022-OLR · DOM

Udfald: UK. Hovedkategori: Vold/trusler. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Vestre Landsret (Domstol)
30. juni 2023
BS-101392022-VLR · DOM

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: VidneDomineret
(dokumenter: Nej; vidner: Ja; digitale spor: Nej).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: UK. Underskrevne erklæringer: UK.

Afskedigelsesnævnet (Afskedigelsesnævn)
28. juni 2023
SagNr20230061 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: IT/data. Bevisprofil: Blandet
(dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Ingen (resultat: UK). Proportionalitet
drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: Ja.

Faglig voldgift (opmand) (FagligVoldgift)
1. juni 2023
FV2022-1426 · KENDELSE

Udfald: Berettiget. Hovedkategori: Illoyalitet/bibeskæftigelse. Bevisprofil:
Blandet (dokumenter: Ja; vidner: Ja; digitale spor: Ja).
Tidsmoment (reklamation/passivitet): Forsinkelse (resultat: UK).
Proportionalitet drøftet: Ja.
Samtidige notater: Ja. Underskrevne erklæringer: UK.

Bilag C. Kodningsfelter og kodningsvejledning (70 felter)

1. group_id – Samme ID for rækker fra samme afgørelse (ved flere ansatte: kopier række og behold group_id).
2. row_id – Unikt række-ID (fx C012-01; ekstra ansatte: -02 osv.).
3. afg_id_officiel – Officiel reference (BS-/FV-/SagNr/UfR).
4. filnavn – PDF-filnavn (automatisk udfyldt).
5. filsti – Filsti i ZIP-udtræk (automatisk; til egen reference).
6. forum – {Domstol, FagligVoldgift, Afskedigelsesnævn, Arbejdsretten, Ledernævn, Andet}.
7. instans – {Byret, ØLD, VLD, Højesteret, Opmand, Nævn, Arbejdsretten, UK}.
8. dato_afg – Afgørelsesdato (YYYY-MM-DD).
9. offentliggørelse – {UfR, AR-portal, Arbejdsretten.dk, Nævnsportal, Andet, UK}.
10. afg_type – {DOM, KENDELSE, TILKENDEGIVELSE, PROTOKOLLAT, RFM, UK}.
11. kildeformat – {Fuldttekst, Uddrag, Resumé}.
12. anonymiseret – {Ja, Nej, UK}.
13. inklusion – {JA, NEJ}. (NEJ kun hvis du senere frasorterer).
14. eksklusionsgrund – Hvis inklusion=NEJ: kort kode (Diskrimination/Sexchikane/Andet).
15. sektor – {Offentlig, Privat, UK}.
16. stilling – Kort betegnelse for stilling (fri tekst).
17. anciennitet – År/mdr. eller UK.
18. overenskomst_regime – {Funktionær, Overenskomst, Tjenestemand, UK}.
19. hverv_beskyttet – {TR, AMR, FTR, INGEN, UK}.
20. reaktion_formel – {Bortvisning, Opsigelse, Advarsel, Andet, UK}.
21. reaktion_de_facto – Hvis anden reaktion reelt er udfaldet (fx opsigelse efter bortvisning), angives her (fri tekst/UK).
22. dato_hændelse – Dato for påstået misligholdelse (YYYY-MM-DD eller UK).
23. dato_kendskab_ag – Dato hvor arbejdsgiver fik kundskab (YYYY-MM-DD eller UK).
24. dato_reaktion – Dato for bortvisning/reaktion (YYYY-MM-DD eller UK).
25. reaktionsfrist_dage – Antal dage fra kundskab til reaktion (beregnet eller UK).
26. passivitetstype – {Ingen, Reklamation, Passivitet, Begge, UK}.
27. passivitet_resultat – {Ingen betydning, Skærper beviskrav, Reaktionsfortabelse, Indgår i proportionalitet, UK}.
28. misligh_kategori_prim – Primær misligholdelsestype (fx illoyalitet, udeblivelse, tyveri; fri tekst med faste koder hvis muligt).
29. misligh_omfang_led – Angiv om forholdet knytter sig til ledelses-/tillidsrolle (Ja/Nej/UK).
30. proportionalitettema – {Tydeligt, Implicit, Ikke behandlet, UK}.
31. intern_undersøgelse – {Ja, Nej, UK}. (om der er dokumenteret intern undersøgelse/oplysning).
32. partshøring_afholdt – {Ja, Nej, UK}.
33. tjenstlig_samtale – {Ja, Nej, UK}.
34. bisidder_mulighed – {Ja, Nej, UK}. (om bisidder var tilbudt/til stede).
35. samtidige_notater – {Ja, Nej, UK}. (notater/indberetninger tæt på hændelsen).

36. underskrevne_erklæringer – {Ja, Nej, UK}. (egnehændige/underskrevne vidneerklæringer).
37. bevisprofil – Overordnet bevisprofil (fx dokumenttung/vidnetung/blandet; fri tekst eller fast kode).
38. dok_bevis – {Høj, Middel, Lav, UK}. (dokumentbevisets betydning i præmisserne).
39. vidne_bevis – {Høj, Middel, Lav, UK}. (vidneforklaringernes betydning i præmisserne).
40. digital_bevis – {Høj, Middel, Lav, UK}. (fx logfiler, sms, e-mail, video).
41. sagkyndigt_bevis – {Ja, Nej, UK}. (syn og skøn, retslægeråd, mv.).
42. digital_bevis_art – Angiv type (fx video, adgangslog, e-mail; fri tekst/UK).
43. proveniens_digital – {Klar, Uklar, UK}. (hvor sikkert kan oprindelse/ægthed spores).
44. vidner_ant – Antal afhørte vidner (tal eller UK).
45. direkte_iagttagere_ført – {Ja, Nej, UK}. (om centrale direkte iagttagere blev afhørt).
46. centrale_vidner_udeladt – {Ja, Nej, UK}.
47. udeladelsesgrund – Hvis udeladt: begrundelse (fx sygdom, uvillighed, ikke relevant; fri tekst/UK).
48. fjernforklaring_overvejet – {Ja, Nej, UK}. (telefon/video eller anden ordning).
49. troværdighedstema – {Centralt, Delvist, Ikke, UK}. (om troværdighed er bærende i præmisserne).
50. bevisbyrde_placeret – Angiv hvem der bærer bevisbyrden i præmisserne (arbejdsgiver/medarbejder/delt/UK).
51. beviskrav_sprog – Gengiv beviskravsformulering (fx "godtgjort", "tilstrækkeligt bevist"; fri tekst/UK).
52. usikkerhedskonsekvens – {Kommer arbejdsgiver til skade, Kommer medarbejder til skade, Neutral/ingen, UK}.
53. udfald_bortvisning – {Berettiget, Uberettiget, UK}. (UK kun hvis ikke eksplicit).
54. omkvalifikation – {Opsigelse, Advarsel, Ingen, UK}. (om bortvisning omkvalificeres).
55. tilkendt_løn_minimal – Beløb for løn/krav i anledning af bortvisning (tal eller 0/UK).
56. godtgørelse_beloeb – Godtgørelse (tal eller 0/UK).
57. tilbagebetaling – {Ja, Nej, UK}. (krav om tilbagebetaling/modregning).
58. rente_start – Rentedato (YYYY-MM-DD eller UK).
59. omkostninger – Kort om sagsomkostninger (fx hver bærer egne; fri tekst/UK).
60. note_kodning – Korte kodernoter (hvorfor valg blev truffet; max 2-4 linjer).
61. kalibrering – {Ja, Nej}. (om rækken er gennemgået i kalibreringsrunde).
62. kodningsstatus – Status for kodning af rækken (fx kladde/valideret/låst); anvendes til proceskontrol.
63. confidence_udfald – Kodersikkerhed for udfald_bortvisning (Høj/Middel/Lav) ud fra tekstens klarhed.
64. confidence_dato_reaktion – Kodersikkerhed for dato_reaktion (Høj/Middel/Lav) ud fra tekstens klarhed/entydighed.
65. confidence_bevisprofil – Kodersikkerhed for bevisprofil (Høj/Middel/Lav) ud fra hvor tydeligt bevisbilledet beskrives.
66. scan_pdf – Markering af om afgørelsen krævede manuel side-/pdf-gennemgang ud over tekstudtræk (JA/NEJ).
67. udfald_infereret – Udledt udfald (Berettiget/Uberettiget/UK), når udfald_bortvisning ikke kan kodes eksplicit.
68. inferens_styrke – Styrkegrundlag for udfald_infereret (Eksplicit/Middel/Lav) afhængigt af hvor direkte teksten peger på udfaldet.
69. inferens_grundlag – Kort angivelse af hvilket tekststed/argument der bar udledningen (fx stadfæstelse, præmis om misligholdelse, beløb).
70. inferens_side – Sidereference/pin til det sted i afgørelsen, hvor udledningen er forankret (fx s. 3-4).